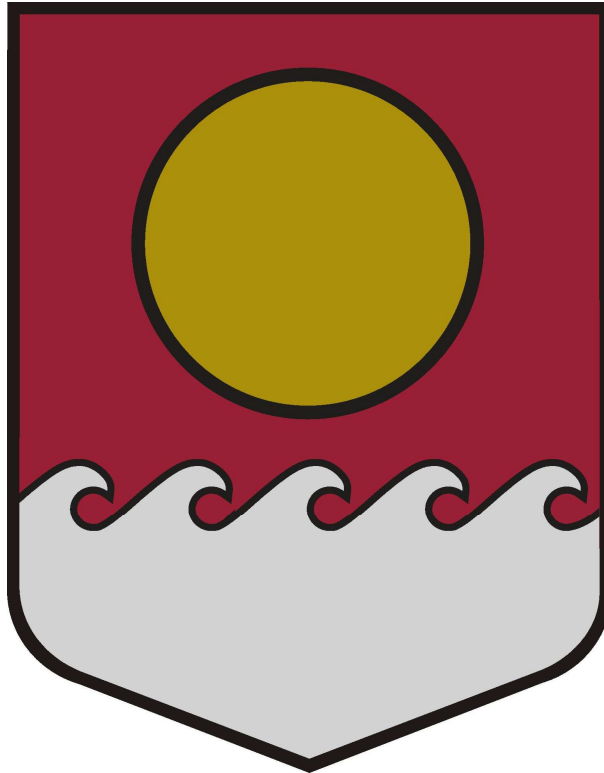

TĀRGALES PAGASTA PADOME
KURZEMES PROJEKTU UN KONSULTĀCIJU BIROJS

TĀRGALES PAGASTA
TERITORIJAS PLĀNOJUMS

PASKAIDROJUMA RAKSTS

2007

SATURS

1. IEVADS	4
2. TĀRGALES PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMA PAMATPRINCIPII?	
3. TĀRGALES PAGASTA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS UN ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI	9
3.1. Tārgales pagasta ģeogrāfiskais stāvoklis	9
3.2. Teritorijas vēsturiskā attīstība un plānošanas situācija	10
3.2.1. Teritorijas vēsturiskā attīstība	10
3.2.2. Plānošanas situācija	11
3.3. Teritorijas dabas apstākļu un resursu raksturojums	12
3.3.1. Ģeoloģiskā uzbūve un reljefs	12
3.3.2. Derīgie izrakteņi	13
3.3.3. Augsnes resursi	14
3.3.4. Klimatiskie apstākļi	14
3.3.5. Virszemes ūdeņi	15
3.3.6. Pazemes ūdeņi	17
3.3.7. Mežu resursi	18
3.3.8. Ainavas	19
3.4. Dabas un kultūras mantojums	19
3.4.1. Dabas mantojums	19
3.4.2. Kultūras mantojums	21
3.5. Iedzīvotāji un apdzīvojuma struktūra	23
3.5.1. Iedzīvotāju raksturojums	23
3.5.2. Apdzīvojuma struktūra	24
3.5.3. Mājoklis	29
3.6. Infrastruktūra un vides stāvoklis	30
3.6.1. Sociālā infrastruktūra	30
3.6.2. Satiksmes infrastruktūra	33
3.6.3. Inženierinfrastruktūra	35
3.6.4. Vides riska un degradētās teritorijas	40
4. TĀRGALES PAGASTA TERITORIJAS IZMANTOŠANA	44
4.1. Zemes izmantošanas struktūra	44
4.2. Zemes sadalījums pa lietošanas mērķu grupām	46
5. TĀRGALES PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN VIRZIENI	49
6. TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI	51
6.1. Plānojuma pamatnostādnes	51
6.2. Teritorijas funkcionālais zonējums	52
6.2.1. Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas	52
6.2.2. Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas:	52
6.2.3. Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas.	53
6.2.4. Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorija	53
6.2.5. Jauktas sabiedrisko, darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija	53

6.2.6.	Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorija.....	54
6.2.7.	Ģimenes māju dzīvojamās apbūves teritorija	54
6.2.8.	Retinātas dzīvojamās un rekreācijas apbūves teritorija.....	54
6.2.9.	Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorija.....	55
6.2.10.	Tehniskās apbūves teritorija	55
6.2.11.	Vasarnīcu apbūves teritorija	55
6.2.12.	Lauku dzīvojamās apbūves teritorijas.....	55
6.2.13.	Dabas un apstādījumu teritorija	56
6.2.14.	Tūrisma un atpūtas teritorija	56
6.2.15.	Pludmales labiekārtojuma teritorija.....	56
6.2.16.	Valsts aizsardzības objektu teritorija	56
6.2.17.	Kapsētu teritorija.....	56
6.2.18.	Krasta kāpu teritorija.....	57
6.2.19.	Turpmākās izpētes un apbūves rezerves teritorijas.....	57
6.2.20.	Satiksmes infrastruktūra	57
7.	VADLĪNIJAS TURPMĀKAJAI PLĀNOŠANAI.....	58

1. IEVADS

- 1) Tārgales pagasta teritorijas plānojums ir pagasta plānošanas dokuments, kas nosaka Tārgales pagasta teritorijas esošo un plānoto zemes izmantošanu un šīs teritorijas izmantošanas aprobežojumus.
- 2) Teritorijas plānojuma mērķis - veicināt Tārgales pagasta administratīvās teritorijas ilgtspējīgu attīstību, resursu racionālu izmantošanu, vides aizsardzības un ekonomisko interešu sabalansētību, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi pagasta iedzīvotājiem un sabiedrībai kopumā, vienlaicīgi garantējot nekustamo īpašumu īpašnieku, valdītāju un lietotāju tiesības izmantot un attīstīt savu īpašumu saskaņā ar teritorijas plānojuma nosacījumiem.
- 3) Tārgales pagasta teritorijas plānojums ir tiesiskais pamats pagasta teritorijas izmantošanai turpmākajos 12 gados un nosaka teritorijas atļauto izmantošanu un izmantošanas ierobežojumus. Teritorijas plānojuma prasības ir saistošas izstrādājot detālplānojumus un veicot jebkuru saimniecisko darbību Tārgales pagasta administratīvajās robežās - tajā skaitā: uzsākot jebkuru zemesgabalu sadalīšanu, apvienošanu un robežu pārkārtošanu, uzsākot un veicot jebkurus būvniecības vai restaurācijas darbus un ar to saistītos projektēšanas darbus, labiekārtojot teritoriju, veicot teritorijas rekultivāciju, meliorāciju, zemes transformāciju (pārveidošanu), zemes dzīļu izmantošanu un citu, iepriekš neminēto, saimniecisko darbību pagasta administratīvajās robežās.
- 4) Tārgales pagasta teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar LR likumu "Teritorijas plānošanas likums" (22.05.2002), un LR Ministru kabineta noteikumu Nr. 883 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" prasībām.
- 5) Tārgales pagasta teritorijas plānojums izstrādāts, pamatojoties uz:
  - a. Tārgales pagasta padomes lēmumu par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un darba uzdevumu;
  - b. Institūciju sniegtajiem nosacījumiem un informāciju teritorijas plānojuma izstrādei.
- 6) Teritorijas plānojuma izstrādē ievēroti augstākā līmeņa plānošanas dokumenti. Vienlaikus plānojuma izstrādi ietekmē apstiprināta nacionālā plānojuma (atskaitot sadaļu "Nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas") un apstiprinātu Kurzemes reģiona un Ventspils rajona teritorijas plānojuma trūkums. Plānojumā ievērotas Kurzemes reģiona teritorijas plānojuma projekta un Ventspils rajona teritorijas plānojuma pirmās redakcijas nostādnes, vienlaikus

sniedzot ierosinājumus Ventspils rajona teritorijas plānojuma redakcijas izmaiņām.

- 7) Teritorijas plānojuma izstrādē ievērota pagasta padomes deputātu un darbinieku ieteikumi, kā arī sabiedriskās apspriešanas procesā saņemtie fizisko un juridisko personu priekšlikumi (skatīt pārskatu par teritorijas plānojuma izstrādi).
- 8) Teritorijas plānojuma izstrāde balstīta uz 2001. gadā izstrādātā teritorijas plānojuma projekta izvērtējuma un plānojuma teksta daļā iekļauti un aktualizēti šī projekta ietvaros apkoptie materiāli.
- 9) Pagasta teritorijas plānojuma sagatavošanai kā pamatkarte izmantota Latvijas ģeodēziskajā koordinātu sistēmā LKS 92 TM izstrādātā VZD vienkāršotā topogrāfiskā karte ar mēroga noteiktību 1:10000 (2006.g.).
- 10) Tārgales pagasta teritorijas plānojums izstrādāts analizējot Valsts zemes dienesta kadastra datus: kadastra datu bāzi un kartogrāfisko attēlu mērogā M 1:10000.
- 11) Plānojuma izstrādāšanai un kartogrāfiskā materiāla sagatavošanai izmantotas Valsts zemes dienesta sagatavotās ortofotokartes mērogā M 1:10000.
- 12) Tārgales pagasta teritorijas plānojumam ir šādas sastāvdaļas:
  - a. paskaidrojuma raksts;
  - b. grafiskā daļa;
  - c. teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
  - d. pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi.
- 13) Paskaidrojuma raksts sastāv no 7 daļām, kurās aprakstīta pašreizējā situācija, noteikti pagasta attīstības priekšnoteikumi, attīstības mērķi un virzieni, kā arī pamatoti teritorijas plānojuma risinājumi un sniegti turpmākā plānošanas uzdevumi.
- 14) Paskaidrojuma rakstam pievienotas šādas kartoshēmas:
  - a. Nekustamā īpašuma lietošanas mērķi;
  - b. Zemes īpašumu juridiskais statuss;
  - c. Īpaši aizsargājamo biotopu izvietojuma shēma (Baltijas jūras piekrastē).
- 15) Grafiskajā daļā ietilpst šādas kartes:

- a. Tārgales pagasta vienkāršotā topogrāfiskā kartē, kas izmantota teritorijas plānojuma sagatavošanai;
- b. Tārgales pagasta teritorijas pašreizējā izmantošana;
- c. Tārgales pagasta teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;
- d. Tārgales ciema teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;
- e.

16) Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi ietilpst

- a. Tārgales pagasta padomes lēmumi par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un plānojuma projekta nodošanu sabiedriskajai apspriešanai;
- b. fizisko un juridisko personu priekšlikumi teritorijas plānojuma izstrādei
- c. institūciju sniegtie nosacījumi un informācija;
- d. informācija, kas izmantota teritorijas plānojuma izstrādei.

17) Tārgales pagasta teritorijas plānojuma saistošo daļu veido plānojuma grafiskā daļa kopā ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

18) Tārgales pagasta plānojuma vadītāja ir Tārgales pagasta padomes izpilddirektors Mārcis Laksbergs.

19) Tārgales pagasta teritorijas plānojumu izstrādāja "Kurzemes projektu un konsultāciju biroja" speciālisti sadarbībā ar Tārgales pagasta darba grupu. Plānojuma autori ir Inga Bērziņa (vadība un koordinācija), Inguna Kūliņa (plānošana, grafiskais materiāls), Kaspars Rasa (plānošana, teksta materiāls).

2. TĀRGALES PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMA PAMATPRINCIPI

Tārgales pagasta teritorijas plānojums ir izstrādāts saskaņā ar šādiem pamatprincipiem:

Ilgtspējīgas attīstības princips.

- 1) Teritorijas plānojums paredz kvalitatīvas dzīves vides saglabāšanu nākamajām paaudzēm, tā risinājumi vērsti uz līdzsvarotu ekonomisko attīstību, dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu un kultūras mantojuma saglabāšanu. Plānojuma ietvaros veikta saglabājamo vērtību – kultūrvēsturiskā, arhitektoniski telpiskā un dabas mantojuma apzināšana. Funkcionālais zonējums veidots atbilstoši ilgtspējīgas attīstības un vērtību saglabāšanas interesēm. Saistošie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi paredz apbūves un cita veida saimnieciskās darbības ierobežojumus, lai nepazeminātu vides kvalitāti.

Nepārtrauktības un pēctecības princips

- 2) Tārgales pagasta teritorijas plānojums ir izstrādāts, pamatojoties uz 2001. gadā sagatavotā plānojuma projekta analīzes rezultātiem. Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā ievērota pagasta vēsturiskās attīstības specifika un piedāvātie risinājumi izvērtēti no vēsturiskās pēctecības viedokļa.

Priekšrocību izmantošanas un kopsakarības princips

- 3) Teritorijas plānojums paredz Tārgales pagasta galveno vērtību un attīstības priekšnoteikumu pilnvērtīgu izmantošanu un saglabāšanu.
- 4) Teritorijas plānojumā priekšrocības tiek skatītas to kopsakarībā.

Interesu saskaņotības princips

- 5) Teritorijas plānojumā iekļautie risinājumi ir saskaņoti ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem.
- 6) Teritorijas plānojumā ievērotas valsts, Ventspils rajona un to veidojošo pašvaldību, Ventspils pilsētas, kā arī iedzīvotāju, zemes īpašnieku, esošo un potenciālo investoru privātās intereses.
- 7) Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā saskaņotas pagasta ekonomiskās attīstības, tai skaitā ražošanas attīstības, transporta infrastruktūras attīstības, kā arī dabas un kultūras vērtību, tai skaitā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saglabāšanas intereses. Plānojuma ietvaros risināti dažādi telpiskie konflikti, balstoties uz noteiktajām prioritātēm.

Daudzveidības princips

- 8) Teritorijas plānojums paredz pagasta dabas un kultūrvides, saimnieciskās darbības un rekreācijas potenciāla daudzveidības nodrošināšanu un diversificētas attīstības iespējas. Teritorijas plānojuma funkcionālais zonējums paredz dažāda rakstura aktivitātēm, piemērotu teritoriju veidošanu un zemes rezervēšanu.

Atklātības un sabiedriskās līdzdalības princips

- 9) Teritorijas plānojums izstrādāts, iesaistot sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu. Plānojumā ievērota MKN Nr. 883 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" paredzētā sabiedriskās apspriešanas procedūra. Uzsākot teritorijas plānojumu tika apzinātas dažādu sabiedrības grupu intereses, apkopoti iedzīvotāju viedokļi.

Reģionālās attīstības princips,

- 10) Teritorijas plānojuma risinājumi atbilst reģionālās attīstības principam, kas paredz samazināt nelabvēlīgās atšķirības starp reģioniem, kā arī saglabāt un attīstīt katra reģiona pozitīvi raksturīgās īpatnības un attīstības potenciālu.

Detalizācijas princips

- 11) Teritorijas plānojums atbilst noteiktai detalizācijas pakāpei, tajā konkretizētas augstākā līmeņa plānojumu projektu prasības, kā arī sniegti uzdevumi dažādu pagasta teritoriju detālplānojumu izstrādei.

Konkurences princips

- 12) Teritorijas plānojuma risinājumi nav vērsti uz atsevišķu privāto interešu izcelšanu, bet satur vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai.

3. TĀRGALES PAGASTA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS UN ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI

3.1. Tārgales pagasta ģeogrāfiskais stāvoklis

- 1) Tārgales pagasts atrodas Latvijas Kurzemes pussalā Ziemeļrietumu daļā, Piejūras zemienē. Tārgales pagasts ir viena no 12 Ventspils rajona administratīvajām vienībām un viens no 11 pagastiem. Tārgales pagasta platība ir 364,2 km², tajā dzīvo 1976 iedzīvotāju¹.
- 2) Tārgales pagasts atrodas Ventspils rajona Z daļā. Pagasts ZA robežojas ar Talsu rajona Kolkas pagastu, Ventspils rajona Ances, Popes, Ugāles pagastiem, D ar Piltenes pilsētas lauku teritoriju, R robeža iet pa Ventas upi, Ventspils pilsētas teritorijas robežu un Baltijas jūru.
- 3) Pagasta teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš Rīga – Ventspils, valsts I šķiras autoceļi Ventspils – Piltene un Ventspils – Kolka, valsts II šķiras autoceļi Ventspils – Dundaga, Pope – Elkšķene – Tārgale – Kamārce – Gārde, Kamārce – Elkšķene, Tārgale – Zīles, Eglāji – Muižnieki, pievadceļš Liepenei, Ovīšiem, Lūžņai, Miķeļbācai un Ķesteriem. Valsts nozīmes ceļu kopgarums pagastā – 94 km, pašvaldības ceļu – 104,95 km.
- 4) Tārgales pagasta teritoriju austrumu – rietumu virzienā šķērso naftas vads Polocka – Ventspils.
- 5) Tārgales pagasta jūras robeža ir 45 km gara – no Ventspils pilsētas līdz Ovišragam ar Baltijas jūru, tālāk līdz Talsu rajona robežai – ar Irbes šaurumu. Piejūras teritorijā izveidojusies unikāla dabas ainava, kur paralēli jūrai kilometriem garo seno kāpu vaļņi jeb kangari mijas ar pārpurvotām starpvaļņu ieplakām jeb vigām. Jūras krasta tuvumā šo ainu nomaina kāpu zona, kuru vietām šķērso mazāku vai lielāku upju (Irbes upes, Lūžupes) ielejas. Piejūras zemienes valdošās ģeogrāfiskās ainavas nosaka apgrūtināta dabiskā notece un samērā mazauglīgie augšņu cilmieži, tāpēc izplatīti ir lieli mežu masīvi, kuros dominē priedes. Meži aizņem 64%, lauksaimniecībā izmantojamā zeme- 21% no pagasta teritorijas. Tārgales pagasta piejūras zonai raksturīgas tipiskās podzolētās augsnes ar priežu sila un mētrāja mežaudzēm.
- 6) Tārgales pagastam ir izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums Ventspils rajonā, jo ir robeža ar rajona centru Ventspili, līdz Rīgai ~ 160 km.

¹ Pēc pašvaldības sniegtās informācijas uz 01.02.2007.

3.2. Teritorijas vēsturiskā attīstība un plānošanas situācija

3.2.1. Teritorijas vēsturiskā attīstība

- 1) Apdzīvotā vieta Tārgale ir ļoti sena un dokumentos pieminēta jau 1230.gadā. Šajā teritorijā kurši un ziemeļu daļā lībieši dzīvoja jau no 1.gt.v.p.m.ē. līdz 13.gs. beigām, kad Kurzemi iekaroja krustneši. Tārgales pagasta teritorija ietilpa tā laika kuršu valstiskajās teritorijās jeb zemēs – Ventavā un Vanemā. Par jūrmalciemiem ziņas ir apmēram no 8.gs., kad skandināvi uz laiku daļēji iekaroja Baltijas jūras krastu apdzīvotājus – somus, slāvus, igauņus, lībiešus un kuršus. Iekarotājiem grūti pieejamās apmetnēs un ostās būvēja vieglus un ātrus kaujas laivveida kuģus ar kuriem šejieniēši devās sirojumos. Šo kuģu hidrodinamiskie rādītāji bija nesalīdzināmi labāki nekā vikingu kuģiem, jo Kurzemes “pirātu” kuģos sēdās tikai tik daudz cilvēku, cik bija airētāju vietu. Tipiskus laivveida sirotāju kuģus, kas Indriķa hronikā apzīmēti kā “piratica”, būvēja abpus Irbes šauruma Kurzemes lībieši savās apmetnēs Lūšciemā (Lūšķil, Lisser, Lyser, Lūzer, Lūžņā), Irbē (Lielirbē) u.c. Mūsdienu Lūžņā, kur vēl nesen būvēja buru kuģus, senāko laiku liecības velti meklēt, jo Lūšciems tajā laikā atradās Nabes (Nabeles, Lūžupes) grīvas krastā iepretī tagadējiem Ovīšiem.
- 2) 13.gs. tagadējā Tārgales pagasta lielāko daļu iekļāva Livonijas ordeņvalstī, tikai A malu – Kurzemes bīskapijā. Tārgales pagasta teritorija pamatā izveidojusies Livonijas ordeņvalsts laikā (sākot no 13.gs.) Ventspils komtura pārvaldītā apgabalā. Šīs teritorijas piederību ordenim noteica tā saucamā “Kursas dalāmā grāmata”.
- 3) Senākais nosaukums, ko var atrast rakstu avotos, šai teritorijai ir dokumentāli zināms kopš 1583.gada – tā ir hercoga Sarkanmuiža, vāciski – Rothaf. Šajā rajonā jūras krastā nogulsņējās smiltis un valdošā vēja un jūras straumes nesto smilšu ietekmē upes grīva virzās pa labi, tāpēc ciems un osta reizi pa reizei bija jāpārceļ vairāk pa labi. Arī vēlāk ir ziņas par kuģu būvi jūrmalciemos – Lūžņā, Miķeļbākā un Lielirbē. Te 1899.gadā ūdenī nolaists ar ilgu un vētrainu mūžu slavenais divmastu gafelšoneris “Karniel”, kas braucis līdz 1940.gadam.
- 4) Kurzemes un Zemgales hercogistes laikā (1562.-1795.), kas pastāvēja 233 gadus, šī teritorija piederēja hercogam. Tā piedzīvoja gan lielu ekonomisku un politisku uzplaukumu, gan norieta laikus, atkarībā no tā, kāds hercogs valdīja hercogistē.
- 5) Laikā, kad hercogiste ietilpa Krievijas Impērijā kā Kurzemes guberņa (1795.-1915.), tika nodibināti apriņķi. 19.gs. 2.pusē izveidojās

Sarkanmuižas pagasts. Ventspils apriņķī 19.gs bija 11 pagasti, bet Latvijas republikas laikā (1918.-1940.), Ventspils apriņķī bija 14 pagasti. Tagadējā Tārgales pagasta teritorija ietilpa Sarkanmuižas, Ances, Zūru un Vārves pagastu teritorijās. 1921.gadā Ventspilij pievienoja piepilsētas ciemus gar Kuldīgas ceļu un Pārventā, kā arī Ostgalu, 1923.gadā – Lībcieņu, 1925.gadā – Dzirtniekciemu, savukārt 1923. un 1925.gadā pagastam pievienoja vairākas mājas no Piltenes, Zūru un Vārves pagasta. Sarkanmuižas pagasts bija viens no lielākajiem platības ziņā – 308,2 km² un iedzīvotāju skaita ziņā – 3061 iedzīvotāji (uz 1937.gadu). Pēc 1929.gada datiem, šajā pagastā 24,18% no zemes platībām bija pļavas, aramzeme un dārzi - 8,13% , ganības- 7,95%.

- 6) 1939./40.gadā Sarkanmuižas pagasts tika pārdēvēts par Ventas pagastu, pagastvaldes nams atradās Ventspilī. 1945.gadā Latvijas pagastus sadalīja ciemos. Tā Ventas pagasta vietā bija Ventas, Tārgales, Liepenes ciemi. 1954.gadā Liepenes ciemu pievienoja Ventas ciemam, bet 1961.gadā daļu Ventas ciema pievienoja Tārgales ciemam. 1966.gadā Ventas ciemu (kurā jau ietilpa Liepene, Lūžņa, Miķeļbāka, Lielirbe) likvidēja un pievienoja Tārgalei, tas kļuva par lielāko ciemu LPSR.
- 7) 1990.gadā Tārgales ciemu pārveidoja par pagastu, kam pēc administratīvi teritoriālajiem pārkārtojumiem bija mainījusies robeža ar Vārves pagastu. Pēdējās teritoriālās izmaiņas Tārgales pagastā notika 1996.gadā, kad Maurciemu (apmēram 10 km² platībā), pievienoja Ventspils pilsētai.

3.2.2. Plānošanas situācija

- 1) Tārgales pagastam nav spēkā esoša teritorijas plānojuma.
- 2) Teritorijas plānojuma izstrādei izmantots teritorijas plānojuma projekts, kas izstrādāts 2001. gadā un ir daļēji novecojis, jo nav izstrādāts uz atbilstošas kartogrāfiskā pamatnes (pēc MKN Nr. 883), mainījušies normatīvie akti, t.sk. attiecībā uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī sociāli ekonomiskā situācija.

3.3. Teritorijas dabas apstākļu un resursu raksturojums

3.3.1. Ģeoloģiskā uzbūve un reljefs

- 1) Ventpils rajona fiziogēogrāfisko raksturojumu veido Piejūras zemieni un Kursas zemieni. Tārgales pagasta teritorija atrodas Piejūras zemienes Ventavas un Irves līdzenumā. Piejūras zemienes apvidos Ventavas līdzenumā, Irves līdzenumā nogulumi zemes virsmā un arī reljefs ir līdztīgs, jo to veidošanās norisinājusies līdztīgos apstākļos leduslaikmeta beigu posmā un pēcdeduslaikmetā. Piejūras zemieni ietver Baltijas jūras krasta zonu, kas ir mainīga platuma sauszemes un jūras ūdens saskares josla, kur pārmaiņus dominē sanešu akumulācijas un krasta abrāzijas procesi gan šķērseniski krasta līnijai gan arī paralēli tai. Izžuvušais smilšainais materiāls ir pakļauts vēja darbībai.
- 2) Ventavas līdzenumā virsa līdzena, tā lēzeni pazeminās no 26,2 m vjl. pie Muižniekiem pagasta ZA malā un 26 m vjl. DA stūrī līdz dažiem metriem Ventas un Baltijas jūras piekrastē. Ventavas līdzenuma virsu veido asimetriska, ziemeļu–dienvidu virzienā stieptu ielieci, kuras austrumu mala pakāpeniski paaugstinās līdz 10–13 m vjl., bet rietumu malā paaugstinājumu veido galvenokārt Baltijas jūras stadiju krasta akumulācijas veidojumi un piekrastes kāpu josla. Augstāko kāpu virsotņu augstums ir ap 30 m vjl. Ventavas līdzenuma vidusdaļu šķērso Ventavas līdzenuma Ventas ieleja. Pamatiežu virsu veido Vidusdevona nogulumieži. Kvartāra nogulumu segas biezums ir nevienāds – tas palielinās no 10–30 m apvidus austrumdaļā līdz 40–60 m rietumdaļā. Austrumos no Ventas ielejas devona iežiem uzguļ pēdējā apledojuma morēna, pelēka, zilganpelēka vai arī sarkanbrūna morēna. Apvidus lielākajā daļā leduslaikmeta nogulumus sedz Baltijas jūras attīstības stadiju Baltijas ledus ezera un Litorīnas jūras smilts un aleirīti. Vietām pie Tārgales pēcdeduslaikmeta baseinu nogulumi ir noskaloti un zemes virspusē atsedzas pēdējā apledojuma pelēkbrūna mālsmilts vai smilšmāls ar grants graudiem, oļiem un laukakmeņiem. Apvidus līdzenā reljefa dēļ teritorijas lielākajā daļā ir apgrūtināta virsmas notece, kas veicina pārmitru apstākļu veidošanos un virs leduslaikmeta vai pēcdeduslaikmeta nogulumiem ir uzkrājusies kūdra.
- 3) Irves līdzenums aizņem Baltijas jūras piekrasti gar Irbes šaurumu uz ziemeļiem no Būšnieku ezera. Virsas augstums Irves līdzenumā pārsvarā ir 4–10 m vjl., bet vietām, kur vēja akumulētās smiltis veido kāpas, pārsniedz 20 m vjl. Irves līdzenums no citiem Baltijas jūras piekrastes līdzenumiem galvenokārt atšķiras ar virsmas reljefa īpatnībām. Līdzenumam raksturīga savstarpēji un arī Baltijas jūras

krastam paralēlu, šauru vaļņu (kangaru) un ieplaku (vigu) mija, kas kopumā veido kankaru–vigu reljefu. Kangaru un vigu garums sasniedz vairākus kilometrus. Šaurās un garās, noslēgtās vai daļēji noslēgtās ieplakas apgrūtinātās noteces dēļ parasti ir pārmitras. Tās aizņem zemie, pārejas vai augstie purvi un arī ezeri. Vaļņu un ieplaku mija nosaka atšķirīgus virsmas noteces un mitruma apstākļus, tadējādi izveidojušās savdabīgas, tikai Irves līdzenumam raksturīgas ainavas. Pagasta Z daļā Irves līdzenumā raksturīgs kangaru- vigu reljefs (lineāru vaļņu un pazeminājumu mija, kas stiepjas paralēli Baltijas jūras krastam; Cepļa kangara augstums pie Ovišiem 24,5 m vjl., Baltā kalna pie Lielirbes – 23,6 m vjl.). Līdzenuma virsas augstums pakāpeniski pazeminās Baltijas jūras ieplakas virzienā. Kvartāra nogulumu biezums pārsvarā ir 20–30 m. Tieši uz pirmskvartāra iežiem uzguļ pēdējā apledojuuma morēna, kuru pārsedz Ancilus ezera un Litorīnas jūras smalkgraudaina, vidējgraudaina un aleirītiska smilts. Atsevišķās vietās pēdējā apledojuuma morēnai uzguļ arī ledāja kušanas ūdeņu baseinu māli. Vietām Litorīnas jūras nogulumus pārsedz vēja akumulēta smilts. Baltijas jūras krastā ir kāpu grēdas. Augstākā kāpa – Dižkalns pie Lielirbes sasniedz 24 m vjl. Zemes virsas mitrajās ieplakās uzkrājušies arī pēcleduslaikmeta purvu un ezeru nogulumi.

- 4) Baltijas jūras piekrastes garums pagasta ZR sasniedz 43 km. Pārsvarā raksturīgi abrāzijas krasti, bet uz DR no Irbes ietekas Baltijas jūrā –akumulācijas krasta josla. Baltijas jūrai pieguļošajās teritorijās Tārgales pagastā pastāv krasta erozijas risks.

3.3.2. Derīgie izrakteņi

- 1) Galvenie tautsaimniecībā izmantojamie derīgie izrakteņi Tārgales pagastā ir māls, smilts un grants.
- 2) Pagastā ir izpētīta Mauru māla atradne (izpētītie krājumi 830 tk m³; novērtētie krājumi 2,1 milj. m³; platība 75,5 ha; derīgā slāņa biezums 2,1 – 4,7 m; izmantošanas iespējas - ķieģeļu, kārniņu, drenu cauruļu, keramisko bloku ražošana). Pētīta arī Elkšķenes devona māla atradne (4,8 milj. m³). Apzinātas māla iegulas arī Packulē, pie Purvkalniem, Celmiem. Packules atradne (novērtētie krājumi 36 milj. m³; platība 6000 ha; derīgā slāņa biezums 6,0 m; izmantošanas iespējas - ķieģeļu, kārniņu, drenu cauruļu, keramisko bloku ražošana) tiek vērtēta kā perspektīva. Venstpils rajona teritorijas plānojumā kā plānotas derīgo izrakteņu ieguves rūpniecības objektu apbūves teritorijas, kas neietekmē līdzšinējo zemes izmantošanas veidu Tārgales pagastā noteiktas „Mauru” un „Packules” atradnes.
- 3) Grants un smilts krājumi “Akmeņdzirās 2” ir nelieli, nozīmīgākie būvsmilts perspektīvākie laukumi atrodas Liepenē un “Ovišos 2”.

- 4) VAS „Latvijas valsts meži” izmanto karjerus „Zagatnieki” un „Popes Žagatnieki”

3.3.3. Augsnes resursi

- 1) Tārgales pagastā raksturīgas smilts augsnes. Pagasta Z daļā raksturīgas tipiska podzola un kūdrainā podzolēta glejaugsne. Ventas labajā krastā velēnu podzolaugsne un pseidoglejotā augsne. Pagasta DA daļā velēnu glejaugsne un velēnpodzolētā glejaugsne. Atsevišķās vietās raksturīgas arī purvu kūdraugsnes.
- 2) Lauksaimniecībai noderīgākās velēnu podzolētās, daļēji arī velēngleja augsnes atrodas pagasta D daļā. Lielāko daļu teritorijas aizņem podzola tipa augsne. To nosaka saistība ar skuju koku mežiem. Augsnēm tur raksturīgs ļoti liels skābums ($pH = 4 - 4.3$), pie kura notiek intensīvs podzolēšanās process – barības vielu izskalošana no zemes virskārtas. Šādu zemju iekopšana prasa bagātīgu kalķošanu un lielus kapitālieguldījumus. Ļoti auglīgo aluviālo augšņu ir maz un tās atrodas upju senlejās, kur dažādi faktori (reljefs, aizsargzonu darbība) ierobežo tās lauksaimniecisko izmantošanu.
- 3) Pie tipiskajiem lauksaimniecības pagastiem Ventspils rajonā var pieskaitīt Tārgales pagastu. Lauksaimniecības zemju platību sadalījums un kvalitāte nosaka, ka Tārgales pagasta dienviddaļā ir mērķtiecīgi attīstīt Latvijai tradicionālas lauksaimniecības nozares. Pārējā teritorijā lauksaimnieciska ražošana ir ierobežota.

3.3.4. Klimatiskie apstākļi

- 1) Klimats ir viens no svarīgākajiem dabas faktoriem, kas ietekmē cilvēku dzīvi. Klimats, atrodoties mijiedarbībā ar citiem dabas elementiem, nosaka daudzu dabas procesu - vēja un ūdens erozijas, augu augšanas un attīstības, augšņu veidošanās, pārpurvošanās, dēdēšanas un citu procesu norisi. Tādējādi klimats ietekmē lauksaimniecības, mežsaimniecības, rekreācijas un kūrortsaimniecības attīstību.
- 2) Ventspils rajona klimatu nosaka tā ģeogrāfiskais novietojums Baltijas jūras austrumu krastā mērenās joslas platuma grādos un relatīvi līdzenā zemes virsma. Tārgales pagastā valdošās ir mēreno platuma grādu atlantiskās gaisa masas (pārsvarā no Atlantijas okeāna, retāk – kontinentālās). Līdz ar to teritorijā ir labi izteiktas jūras klimata pazīmes. Tam raksturīgas nelielas gaisa temperatūras gada svārstības, liels mitrums, mākoņainums, bieži lieti. Teritorijā vasarā

gaisa temperatūra ir nedaudz zemāka, bet ziemā augstāka nekā caurmērā vidējā temperatūra Latvijas platuma grādos. Gada vidējā temperatūra 6,2 grādi. Aukstākais mēnesis piekrastes rajonos ir februāris, vissiltākais – jūlijs. Valdošās mitrās jūras gaisa masas nodrošina lielu nokrišņu daudzumu (vidēji gadā ~650 mm).

- 3) Ziemā valda apmācies laiks ar biežiem nokrišņiem. Stiprs sals ir reti un nav ilgstoši. Pēc ilggadējiem datiem pats aukstākais mēnesis ir februāris. Valdošie DA un DR vēji reizēm sasniedz vētras spēku. Sniega segas gada maksimums 50 cm, minimums - 2 cm. Pavasaris ir vēss, ar ziemeļu vējiem ieplūst aukstās gaisa masas, kas nosaka samērā zemu gaisa temperatūru. Pavasarī palielinās ziemeļu virziena vēju biežums. Vasara parasti ir vēsa, karsts laiks novērojams reti un periodi nav ilgstoši. Siltākais mēnesis – jūlijs. Nokrišņiem bagātākais mēnesis ir augusts, kam raksturīgas lietusgāzes. Rudenī raksturīgs silts, mitrs un vējains laiks. Valda apmācies laiks ar biežiem ilgstošiem nokrišņiem.

3.3.5. Virszemes ūdeņi

- 1) Klimatiskie apstākļi un reljefs teritorijā nosaka labvēlīgos apstākļus blīva iekšējo ūdeņu tīkla veidošanā. Ventspils rajona vidusdaļa atrodas Ventas baseinā, bet pārējā teritorijā ir mazās ūdensteces, kuru baseini tiek apvienoti hidroloģiskajos rajonos – rajona ziemeļdaļa pieder Irbes šauruma hidroloģiskajam rajonam, bet dienvidrietumu daļa – Baltijas jūras piekrastes mazo upju rajonam. Upes tek galvenokārt ziemeļrietumu virzienā. Rajonā ir vairāki lieli purvi, kas aizņem noslēgtās vai daļēji noslēgtās starppauguru ieplakas ar pavājinātu noteci un infiltrāciju.
- 2) Tārgales pagasta DR malā robeža iet pa Ventas upi (platums 100-400 m; dziļums 2 –5 m). Ventas upes garums pagasta robežās ir 10 km. Tās krasti lejtecē ir līdzeni, pavasara palos ūdens līmenis lejtecē var celties līdz 2,0 m. Pagasta D daļā tek Ventas labā krasta pietekas:
  - a. Kamārce (augštecē Elkšķene) – kopējais garums 22 km; pagasta teritorijā pietekas Mauriņupe un Skalde;
  - b. Packule – garums 6 km; pieteka Platene (garums 16 km), Platenes kanāls (garums 11 km). Upes ir novērtētas kā karpveidīgo zivju audzēšanai piemēroti ūdeņi.
- 3) Kamārces un Packules lejteces regulētas, savstarpēji savienotas. Pagasta vidusdaļu šķērso Klāņu – Būšnieku kanāls.
- 4) Baltijas jūrā ietek Jaunupe, Lūžupe, Irbe un Ķikans. To lejteces pirms ietekas jūrā vairākus kilometrus plūst paralēli krastam Z

virzienā. Irbes upes kopgarums 32 km, Stendes un Rindas satekupe. Irbe novērtēta kā lašveidīgo zivju audzēšanai piemēroti ūdeņi. Irbei raksturīgas sēklainas straujtes, kas mijas ar dzelmēm, vietām augsti smilšaini krasti, daudz atteku un vecupju. Irbes upes platums 40 – 60 m, dziļums līdz 2 m, lielākā ir kreisā krasta pieteka Dižgrāvis.

- 5) Lielākais ezers Tārgales pagastā ir Klāņezers, tas atrodas uz Tārgales un Popes pagastu robežas. Tārgales pagastā atrodas lielākā daļa ezera.

1.tabula

Klāņezera raksturojums

Ezera izdalītā platība (ha)	67
Tilpums (milj m ³)	0,568
Krasta līnijas garums (km)	3,5
Maksimālais dziļums (m)	1,8
Vidējais dziļums (m)	0,8
Maksimālais garums (km)	1,2
Maksimālais platums (km)	0,7
Sateces baseina laukums (km ²)	10,4
Zivis, putni	līdakas, raudas, karūsas, asari, līņi, gulbji, pīles
Krastu raksturojums	zemi, kūdraini, Z smilšaini, Dun R staigni
Ezera dibens	līdens, dūņains, smilšains dibens vairāk par 2m
Kopējais aizaugums (%)	40
Dominējošās aizauguma sugas	grāšļi, meldri, kosas, lēpes, ūdenszāle
Ezera izmantošanas rekomendācijas	ūdensputnu medības, sporta makšķerēšana, var ielaist līdakas

- 6) Pagasta Z daļā atrodas Puteru ezers (8,3 ha), pie Liepenes Mazezers (4,1 ha).
- 7) Tārgales pagastā lielākie ir Platenes purvs (640 ha), Klāņu purvs (442 ha), Drabiņu purvs (217 ha), Dziru purvs (127 ha), Jaunciema purvs (108 ha), kā arī Pūķu purvs, Galdniekpurvs. Klāņu, Dziru un Jaunciema purvi ir augstie purvi, bet Platenes un Drabiņu – pārejas un zemie purvi. Platenes purvā perspektīvā paredzēta kūdras krājumu izpēte un izmantošana. Pagasta teritorijā esošā Klāņu purva daļa ietilpst Klāņu purva dabas liegumā. Pārpurvotas arī daudzas vigas pagasta Z daļā.

3.3.6. Pazemes ūdeņi

- 1) Dzeramā ūdens kvalitāte ir nozīmīgs cilvēku veselību ietekmējošs faktors. Ventspils rajona pazemes ūdeņu kvalitāte ir ievērojami labāka nekā virszemes ūdens kvalitāte. Tādēļ to lieto gan dzeramā ūdens apgādei, gan rūpniecības un lauksaimniecības vajadzībām. Ventspils rajonā šodienas dzeramā ūdens vajadzību līmenim pazemes ūdens krājumi ir pietiekami. Dabiskā saldūdens atjaunošanās pārsniedz to ieguvi.
- 2) Tārgales pagastā ūdens apgādē izmantojami ir Vidus devona un augšdevona Arukilas - Burtnieku ūdens komplekss. Mazie ciemi un zemnieki izmanto arī kvartāra gruntsūdeņu horizonta ūdeņi, ko iegūst galvenokārt no raktajām akām. Ūdens kvalitāte raktajās akās bieži neatbilst dzeramā ūdens kvalitātes prasībām. Tas ir atkarīgs gan no to izvietojuma attiecībā pret viensētas lokālajiem piesārņojuma avotiem – kūti, tualeti, dzīvojamā ēkas notekūdeņu izplūdi u.c., kā arī no tās sanitāri – higiēniskā stāvokļa. Vietās, kur jūra jau ir pienākusi cieši klāt apbūvei, ir iespējama sāļo jūras ūdeņu iespiešanās gruntsūdeņos.
- 3) Centralizētā ūdens ņemšana parasti notiek no pazemes ūdens horizontiem 25 – 150 m dziļumā. Lielākā spiedūdeņu gūtne ir „Ogsils” Tārgales pagastā, no kura ar dzeramo ūdeņi tiek apgādāta Ventspils pilsēta, Tārgales pagasta centrālā daļa un Dokupes iedzīvotāji. No 38 artēziskajiem urbumiem 25 pieder Ventspils pilsētas pašvaldības uzņēmumam “Ūdeka”. Ūdens no sanitāri higiēniskā viedokļa ir bakterioloģiski tīrs un nesatur arī citus kaitīgus piejaukumus. Izņēmums ir dzelzs, kas pasliktina ūdens organoleptiskās īpašības un veicina ūdensvada sistēmas elementu un gala ierīču ātrāku nolietošanos. Pazemes ūdens patēriņš Tārgales pagastā tiek novērtēts ar 48,105 tūkst. m³ /gadā (pēc pašvaldības sniegtajiem datiem par 2006.g.).
- 4) Pazemes ūdeņu kvalitāte ir atšķirīga kvartāra un devona horizontos. Ūdens kvalitāte kvartāra horizontā parasti ir sliktāka vairāku dabisko

apstākļu - virszemes ūdens noteces, purva ūdens ietekmes, antropogēno faktoru ietekmes rezultātā.

3.3.7. Mežu resursi

- 1) Meži ir Tārgales pagasta neatņemama ainavas daļa, to īpatsvars sastāda 66,3% no zemju kopplatības jeb 24181,2 ha. Mežu platības pagastā ir lielākas nekā vidēji Ventspils rajonā (63 %) un Latvijā (45 %). Mežu resursu daudzums pagastā ir pietiekošs vietējām vajadzībām un paliek arī koksnes resursi, kurus var eksportēt no teritorijas. Tārgales pagastā gan mežainums, gan meža zemju daudzums uz vienu iedzīvotāju ir lielāks nekā Latvijā vidēji, tāpēc pagastu var uzskatīt par perspektīvu meža nozares attīstības aspektā. Lielākā daļa pagasta mežu ir valsts īpašums - 19188 ha meža zemes, pašvaldības – 160 ha.
- 2) Pagasta teritorijā meži iedalās šādās kategorijās :
  - a. aizsargājamie meži
  - b. saimnieciskie meži.
- 3) Pagastā ir atrodami visi mežu augšanas apstākļu tipi, nozīmīgas teritorijas aizņem mitrzesmes, slapjie mežu augšanas tipi, sūnu un zāļu purvi. Sastopami tādi unikāli meža tipi kā priežu un bērzu vēris, bet procentuāli lielākas platības aizņem priežu sils un mētrājs. Lielākās mežu masīvu platības ir pagasta A un Z daļā, kur kur valdošā koku suga ir priede.

2.tabula

Tārgales pagasta aizsargājamās valsts mežu teritorijas

Atrašanās vieta	Teritorijas apraksts	Mežniecība	Kvartāls	Platība, ha
Ventspils rajons, Ances pagasts, Ventspils rajons, Tārgales pagasts	Valsts mežs, dabas liegums Ances purvi un meži.	Ventspils VM Irbes M	42;59;58	186,6
Tārgales pagasts	Mikroliegums atrodas Ventspils raj., Tārgales pag., Ventspils VM, Tārgales M.	Ventspils VM Ventspils M	158;170;169;154	8,3

Tārgales pagasts	Mikroliegums atrodas Ventspils raj., Tārgales pag., Ventspils VM, Tārgales M.	Ventspils VM Ventspils M	35	4,9
Tārgales pagasts	Mikroliegums atrodas Ventspils raj., Tārgales pag., Ventspils VM, Tārgales M.	Ventspils VM Ventspils M	40;39;31; 30	110,3
Kopā:				310,1

3.3.8. Ainavas

- 1) Tārgales pagasta teritorijas lielākā daļa pēc ainavu klasifikācijas ietilpst vienā – Piejūras ainavzemē.
- 2) Pagasta Z daļā ir Irbes mežaines ainavapvidus, vidusdaļā Lejasventas āru un mežaines ainavapvidus. Ainavapvidos raksturīga smilšaino līdzenumu mežaine ar eolo kāpu ainavu Z daļā.
- 3) Gar Ventas un Irbes upēm raksturīgas upju ainavas, pie Irbes arī eolo kāpu ainavu mežaines.
- 4) Pagasta R un D daļā ir izveidojušās smilšaino Baltijas jūras agrāko stadiju, fluvioglaciālo un limnoglaciālo līdzenumu āraines ainavas.
- 5) Pagasta ZA daļā atsevišķās vietās ir purvaines un ezeru ainavas.
- 6) Pagasta DA daļā nedaudz iesniedzas arī ainavzemē –Ventaszeme, Laidzes – Papes – Ameļu mežāru ainavapvidū (pēc K.Ramana 1990.g. Latvijas ainavrajonēšanas).

3.4. Dabas un kultūras mantojums

3.4.1. Dabas mantojums

Dabas liegumi, NATURA 2000 teritorijas

- 1) *Ances purvi un meži* – dabas liegums, Natura 2000 teritorija. Atrodas Ventspils rajona Tārgales un Ances pagastos, Tārgales pagastā atrodas ļoti neliela lieguma daļa – ZR daļa. Kopējā platība 8772 ha. Dibināšanas gads – 1999. Dabas vērtības: - maz izmainīti mežu - purvu un ezeru dabisko biotopu kompleksi ar nozīmīgu lomu reto un apdraudēto putnu sugu ligzdošanā, kā arī biotiskās daudzveidības

saglabāšanā Ances Dižpurvā un tās apkārtnē. 02.10.2001 MK noteikumi Nr. 426 „Dabas lieguma Ances purvi un meži individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, tiek izstrādāts dabas aizsardzības plāns pēc AS „Latvijas valsts meži” pasūtījuma.

- 2) *Klāņu purvs* – dabas liegums, Natura 2000 teritorija. Atrodas Ventspils rajona Tārgales un Popes pagastos, lieguma lielākā daļa atrodas Tārgales pagastā – pagasta A daļā. . Kopējā platība 1615 ha. Dibināšanas gads – 1977. Dabas vērtības - : teritorija veidota, lai aizsargātu vairāku purvu kompleksu (Klāņu, Pūņas, Dzīru) un Klāņezeru, kurš izvietojies senajā jūras lagūnā, ir maz eitroficējies. Te izveidojusies slīkšņa, kas pāriet zemajā vai pārejas purvā (ES Biotopu direktīvas biotopi). Dabas lieguma „Klāņu purvs” dabas aizsardzības plāns apstiprināts VIDM 27.03.2006.
- 3) *Ovīšu dabas liegums* - Natura 2000 teritorija. Atrodas Ventspils rajona Tārgales un Ances pagastos. Liegums atrodas Tārgales pagasta ZR daļā, stiepjas gar Baltijas jūras piekrasti posmā Ovīši – [Lūžņa](#), [Mikeltornis – Irbes upes grīva](#). Kopējā platība 5078 ha. Dibināšanas gads - 1999. Dabas vērtības liegumā: : ietver dažādus jūrmalas biotopus (12 Eiropas nozīmes biotopi). Jūrmalas kāpas ar sausiem skujkoku mežiem, kas mijas ar slapjām starpkāpu iepakām ar zāļu purviem un melnalkšņu mežiem. Nozīmīga pelēko kāpu ar sīkkrūmu audzēm un boreālo mežu aizsardzības teritorija. Konstatētas 4 ES Direktīvas augu sugas, kā arī retas un aizsargājamas augu un bezmugurkaulnieku sugas. Vienīgā kauslapu tofildijas atradne Latvijā.29.03.2005. MK noteikumi Nr. 213 „Dabas lieguma “Ovīši” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
- 4) *Platenes purvs* – dabas liegums, Natura 2000 teritorija. Atrodas Ventspils rajona Tārgales pagasta vidusdaļā, uz Z no šosejas Rīga - Ventspils. Platība 455 ha. Dibināšanas gads - 2004 . Dabas vērtības: teritorija nozīmīga ES Biotopu direktīvas 2.pielikuma, kā arī Latvijā aizsargājama biotopa – kaļķains zāļu purvs ar rūsgano melnceri – saglabāšanai. Platenes purvs ir viena no lielākajām šī biotopa atrašanās vietām Latvijā. Sastopams arī Eiropas nozīmes biotops - purvaini meži.

Ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis

- 5) *Grīžu Velna beņķis* - atrodas Ventspils rajona Tārgales pagasta DA daļā, uz D no ceļa Rīga - Ventspils. 3 m augsts, 6,8 m garš, 4,6 m plats īpatnējas formas laukakmens. 17.04.2001. LR MK noteikumi Nr.175 „Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem”.

Dabas piemineklis – aizsargājamais dendroloģiskais stādījums

- 6) *Tārgales parks* - atrodas Ventspils rajona Tārgales pagasta D daļā apdzīvotajā vietā Tārgale. Parka platība 2,5 ha, aizsardzībā kopā 1957.gada). 20.03.2001. LR MK noteikumi Nr.131 „Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem”

Dižkoki, īpatnēji koki

- 7) Parastā priede – dižkoks (apkārtmērs 3 m; augstums 20 m). Atrodas Tārgales pagasta Z daļā, Dižirves kr. krastā 2,5 km no grīvas.
- 8) Parastā liepa – kultūrvēsturisks koks (apkārtmērs 1,17 m; augstums 17,7 m). Atrodas Tārgales pagasta Z daļā, Dižirves ciemā 100 m DA no Dižirves kapsētas.
- 9) Parastā priede – potenciālais dižkoks (apkārtmērs 2,96 m; augstums 11,5 m). Atrodas Tārgales pagasta Z daļā, 750 m Z no Ventspils – Kolkas lielceļa tilta pār Dižirvi,
- 10) Parastā egle – īpatnējs koks (apkārtmērs 1,55 m; augstums 20,5 m). Atrodas Tārgales pagasta ZR daļā, 1,3 km DR no Miķeļbākas
- 11) Parastā priede - īpatnējs koks (apkārtmērs 1,31 m; augstums 22 m). Atrodas Tārgales pagasta Z daļā, Dižirves ciemā pie, 80 m no Dižirves l.krasta, 500m no Dižirves grīvas.
- 12) Āra bērzs - īpatnējs koks (apkārtmērs 2,25 m; augstums 20 m). Atrodas Tārgales pagasta ZR daļā, 400 m no Lūžņu ciema kapsētas.

3.4.2. Kultūras mantojums

- 1) Tārgales pagasta teritorijā atrodas kultūras pieminekļi - objekti, kas iekļauti spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, kuru 29.10 1998. apstiprinājusi LR Kultūras ministrija ar rīkojumu Nr.128. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi (skatīt 3. tabulu)

3. tabula

Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Tārgales pagastā

Valsts aizsardzības nr.	Statu ss	Piemin ekļa veids	Pieminek ļa nosaukums	Atrašanās vietas raksturojums
2547	Vietējas nozīmes	arheoloģija	Lielirbes (Kalnupu) senkapi	Ventspils raj., Tārgales pag., Lielirbē pie Kalnupjiem

Valsts aizsardzības nr.	Statu ss	Piemin ekļa veids	Pieminek ļa nosaukums	Atrašanās vietas raksturojums
2548	Vietējas nozīmes	arheoloģija	Lorumu senkapi	Ventspils raj., Tārgales pag., pie bij. Lorumiem
2549	Vietējas nozīmes	arheoloģija	Cīruļu senkapi	Ventspils raj., Tārgales pag., pie Cīruļiem
2550	Valsts nozīmes	arheoloģija	Elku liepa, Kraupu liepa, osis - kulta vieta	Ventspils raj., Tārgales pag., pie Grantiņiem
2551	Vietējas nozīmes	arheoloģija	Tārgales baznīcas vieta	Ventspils raj., Tārgales pag., pie Grantiņiem
2552	Vietējas nozīmes	arheoloģija	Nabeļkalns – robežkalns (Sitamegi)	<u>Ventspils raj., Tārgales pag., pie Nabeļiem</u>

Kultūrvēsturiskas nozīmes objekti :

- 2) Līvōd Rānda (“Lībiešu krasts”) – Valsts īpaši aizsargājamā lībiešu kultūrvēsturiskā teritorija Ventspils rajona Tārgales un Ances pagastos, Talsu rajona Kolkas, Dundagu un Rojas pagastos. Teritorijā ir iekļauta Tārgales pagasta Z daļa No Ovīšiem līdz Kolkas pagasta robežai. Teritorija Valsts aizsardzībā kopš 1991.gada.
- 3) Tārgales pils
- 4) Pizes krogs – celts 1857.g.
- 5) Pizes (Miķeļtorņa) baznīca – celta 1893.g., vecās koka baznīcas vietā.
- 6) Jaunnābeļu divtelpu klēts – celta 1775.g.
- 7) Krūmkalnu mājas – celtas 1934.g., jaunsaimniecības ēku komplekss – dzīvojamā māja, klēts, kūts u.c. ēkas.
- 8) Pieminekļis lībiešu dzejniekiem J.Princim, U. Un J. Kāpbergiem Miķeļtorņa kapsētā – izveidots 1978.g, tēlnieks K.Dane.
- 9) Ovišu bāka – celta 1814.g., vecākā bāka, kas saglabājusies Latvijā, augstums 38,1 m vjl.

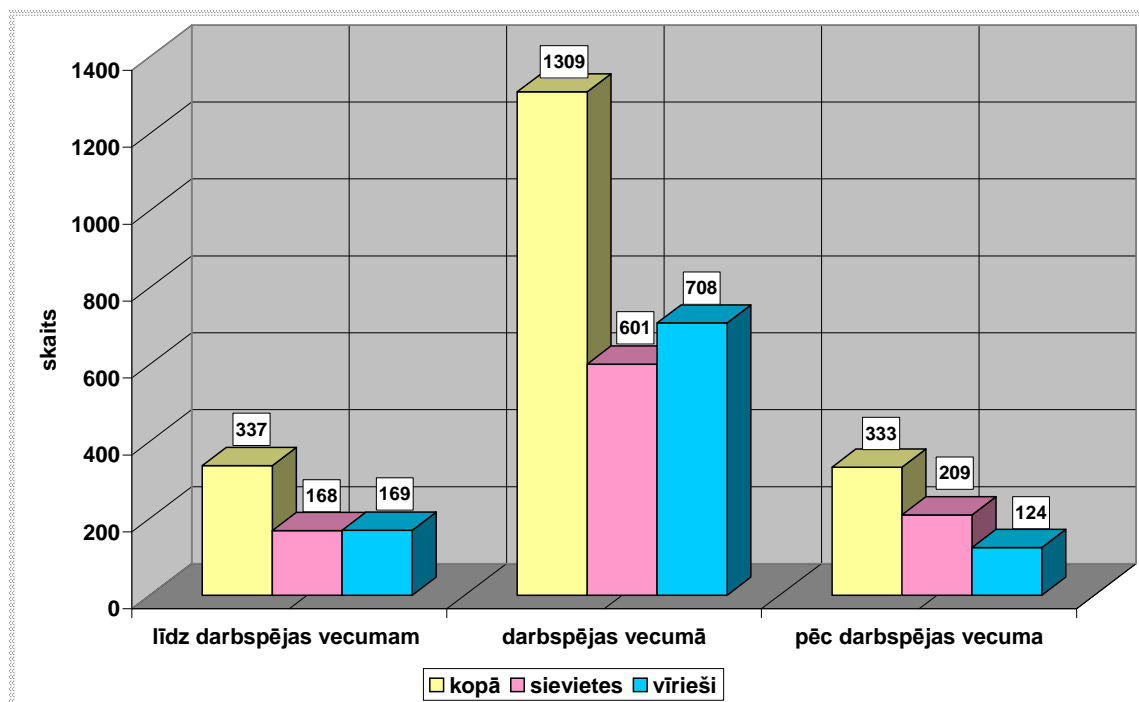
- 10) Miķeļbāka – celta 1884.g., 1932.g. nojaukta, 1934.g. uzcelta jauna, 1941.g. sarkanarmieši uzspridzināja, 1957.g. uzcelta tagadējā bāka, uguns augstums 55,6 m vjl. – augstākā bāka Latvijā.

3.5. Iedzīvotāji un apdzīvojuma struktūra

3.5.1. Iedzīvotāju raksturojums

- 1) Tārgales pagastā, pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2007.g. 1.janv. bija 1976 iedzīvotāji, no tiem 978 sievietes un 1001 vīrieši. Iedzīvotāju vidējais blīvums pagastā ir 5,4 cilv./km². Sākot no 1997.gada, iedzīvotāju skaitam ir tendence nedaudz palielināties. No 2005.gada līdz 2007.gadam iedzīvotāju skaits pagastā palielinājies par 43 cilvēkiem. No 2006.gada oktobra līdz 2007.gada aprīlim no pagasta izceļojuša 44 personas.
- 2) Iedzīvotāju sadalījums vecuma grupās:
  - a. līdz darbības vecumam – 17% no pagasta iedzīvotājiem; 337 cilvēki (sievietes 168; vīrieši 169);
  - b. darbības vecumā – 66,2% no pagasta iedzīvotājiem; 1309 cilvēki (sievietes 601; vīrieši 708);
  - c. pēc darbības vecuma – 16,8% no pagasta iedzīvotājiem; 333 cilvēki (sievietes 209; vīrieši 124).
- 3) Demogrāfiskās slodzes līmenis (t.i. pirms un virs darbības iedzīvotāju skaits uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem) sasniedz 512.

1.attēls Tārgales pagasta iedzīvotāju sadalījums pēc vecuma un dzimuma

4. tabula

Tārgales pagasta dzimtsarakstu nodaļas reģistrācijas dati

Gads	jaundzimušie	laulības	mirušie
2003.	19	3	24
2004.	21	1	16
2005.	15	9	38
2006.	12	5	25

4) Nacionālā sastāva ziņā Tārgales pagastā dominē latvieši- 97%, bet no cittautiešiem – lībieši, krievi, baltkrievi.

3.5.2. Apdzīvojuma struktūra

1) Tārgales pagasta iedzīvotāji izvietojušies 27 ciemos (pēc adresācijas – šīs dalījums neatbilst ciema kā teritorijas ar koncentrētu apbūvi jēdzienam) ar ļoti atšķirīgu iedzīvotāju skaitu. Lielākais iedzīvotāju skaits ir pagasta administratīvā centra tuvumā – Tārgalē, Dokupē, Krievlaukos, Kamārcē, Burtniekos, Elkšņenē. Neliels iedzīvotāju skaits ir vēsturiskajos jūrmalciemās – Lūžņā, Ovīšos, Lielirbē, Miķeļtornī u.c. (pēc pagasta datiem).

5.tabula

ledzīvotāju skaits Tārgales pagasta ciemos² (uz 02.10.2006. PMLP dati)

N.p.k.	Ciema nosaukums	ledzīvotāju skaits
1.	<u>Akmendziras</u>	13
2.	Burtnieki	53
3.	Būšnieki	25
4.	Dokupe	195
5.	Elkšķene	91
6.	Ēvartciems	108
7.	Jaunciems	5
8.	Jaunupe	10
9.	<u>Kamārce</u>	100
10.	Krievlauki	85
11.	Lielirbe	6
12.	Liepene	27
13.	Lodes	70
14.	Lūžņa	2
15.	Miķeļtornis	30
16.	Muižnieki	25
17.	Ogsils	40
18.	Oviši	18
19.	Packules	75
20.	<u>Platene</u>	27
21.	Pūrkalni	<u>66</u>

² Ciemi – pēc adresācijas principiem, teritorijas izmatošanas un apbūves noteikumu kontekstā tiek noteikti atšķirīgi ciemi ar koncentrētu apdzīvojumu un robežām.

22.	Rēdznieku	31
23.	Skaras	65
24.	<u>Stacija Ventspils -2</u>	35
25.	Standzes	47
26.	Tārgale	715
27.	Tārgales pagasts	5

- 2) Neraugoties uz nelielo iedzīvotāju skaitu jūrmalciemos, saimniecību (īpašumu) skaits tur ir ievērojams.

6.tabula

Saimniecību skaita izmaiņas Tārgales pagasta jūrmalciemos

Ciems	Saimniecību skaits uz 01.01.2003.	Saimniecību skaits uz 1940.g.
Ovīši	60	57
Lūžņa	52	39
Miķeļtornis	96	65
Lielirbe	63	86
Jaunciems	18	19
Jaunupe	25	15
Liepene	49	36
Olmaņi	8	11
Kopā :	371	328

- 3) Pēc šiem datiem redzams, ka zemes īpašumu sadalījums ievērojami nav mainījies, kas dod iespēju saglabāt jūrmalciemu vienreizējo un neatkārtojamo vidi, ja tiek ievēroti kultūrvēsturiskās vides saglabāšanas princips, veidojot jauno apbūvi. Lielākās izmaiņas saimniecību skaita ziņā notikušas Miķeļtornī – palielinājies skaits par 31 saimniecību, bet Lielirbē samazinājies par 23 saimniecībām.

Tārgale

- 4) Tārgales ciems ir vietējā līmeņa centrs. Pagasta centrā dzīvo 36,2 % no pagasta iedzīvotājiem. Cilvēkiem un videi draudzīga apdzīvotā vieta. Ciemā attīstās dažāda profila ražošanas uzņēmumi, piepilsētas un netradicionālā lauksaimnieciskā ražošana, pakalpojumi lauksaimniecībai, tās produkcijas pārstrāde, kā arī amatniecība, zvejniecība, mežsaimniecība un kokapstrāde. Ciema teritorijā var attīstīt dzīvojamo u.c. veida apbūvi, kas būtu vērsta uz Ventspils pilsētas apkalpi. Tārgale ir zemākā līmeņa centrs, kur tirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas un sadzīves pakalpojumu piedāvājums atbilst „pakalpojumu groza” ieteikumiem.

Oviši

- 5) Savulaik (no 1917. līdz 1968. gadam) Ovišos piestāja Ventspils - Mazirbes šaursliežu dzelzceļa mazbānītis. Tagad šeit ir tikai dažas mājas, bet sētās, kurās dzīvo patstāvīgie iedzīvotāji saglabājušās senlaicīgas būves un īpatnējā žogu sistēma. Latvijas brīvvalsts laikā Ovišos bijusi 51 sēta, no tām mūsdienās palikušas 10. Sētās, kurās vēl mājo patstāvīgie iedzīvotāji, saglabājušās atsevišķas senlaicīgas būves un īpatnējā žogu sistēma. Ovišu bāka - Latvijas vecākā bāka, kas bez ārējām izmaiņām funkcionē vēl šodien. Uguns tajā iedegta 1814. gadā. Tā ir 38 metrus augsta, bet tās uguns labā laikā redzama pat 23 km tālu jūrā. No bākas augšas paveras skaists skats uz apkārtni. Būves iekštelpu centrā ir otrs tornis. Varbūt šāda dīvainība skaidrojuma ar militāriem apsvērumiem, jo bāka, iespējams, iecerēta kā fortifikācijas būve. Bākas modernizācija notikusi 1860. gadā, bet pēc 44 gadiem uzbūvēta atsevišķa ēka miglastaurei.

Lūžņa

- 6) Tas ir vairākus kilometrus garš ciems, kura centru veido nedaudzas sētas. 1937.gadā tas stiepies apmēram 4 km garumā, kur bijušas kādas 36 mājas un 2 laivu piestātnes. Kad 19.gs 60.gados Latvijā sākās burukuģu būve, arī Lūžņa kļuva par vienu no kuģubūves vietām. Lūžņu kapos apglabāta pēdējā lībiešu valodas rietumu dialekta pratēja Lizete Švanenberga (1902. - 1987.). Lūžupe visos laikos bijusi robežupe starp divu īpašnieku zemēm: ordeņa un bīskapijas, vēlāk Kurzemes hercogistes laikā - *Lusa* jūrmala un *Bitlera* jūrmala. 1680.gadā pa Lūžupi noteikta Popes muižas robeža ar Ventspils kroņa muižu. Robežupe ciemu nosacīti sadalīja divās daļās – Mazlūžņās un Dižlūžņās.

Miķeltornis

- 7) Miķeltorni agrākos laikos sauca par *Pizi*, lībiski *Pizā*. Vietvārda saknes meklētas kā baltu, tā lībiešu valodās un pētījumi apstiprinājuši, ka gan latviešu, gan lībiešu valodās vārda cilme

saistāma ar vietu, kur auguši tikai krūmi – latviešu *pīsa*, *pīse*, lībiešu – *pīzōd*. Tagadējo nosaukumu ciems ieguva no ķeizara laikos uzceltās bākas, kuru nosauca par *Mihailovskij majak*, vecā ķeizara Aleksandra II brāļadēla vārdā, tās uzdevums bija brīdināt jūrniekus no sēkļa ar tādu pašu vārdu. Vēlāk nosaukumu latviskoja - Miķelbāka, arī Miķeltornis. Bāka divas reizes ir nojaukta, bet tagadējais bākas tornis celts 1957.g., tā ir augstākā Baltijā (65 m). Līdzīgi Lūžnai tas ir garumā izstiepts ciems, ar ciešāku apbūvi ciema centrā. Tur atrodas Miķeltorna luterāņu baznīca, kas celta 1893.gadā vecās guļbaļķu baznīcas vietā. Labi saglabājusies kapsēta, kur 1978.gadā uzstādīts pieminēklis lībiešu dzejniekiem Jānim Princim vecākajam, Uldriķim un Jānim Kāpbergiem. Ciems atrodas kultūrvēsturiskajā teritorijā Lībiešu krasts.

- 8) Pastāvīgi apdzīvotas Miķeltornī vairs ir tikai 8 mājas. Miķeltornis ir vietējā līmeņa centrs. Cilvēkiem un videi draudzīga apdzīvotā vieta. Ciemā var attīstīt tūrisma pakalpojumu sniegšanu un organizēšanu, ciema apkartnē – mežsaimniecību un kokapstradi, kā arī lauksaimniecību un pakalpojumus, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu un produkcijas pārstrādi. Miķeltornis ir zemākā līmeņa centrs, kur izglītības, sociālās un veselības aprūpes, kultūras, sporta u.c. pakalpojumu piedāvājums atbilst minimālajiem „pakalpojumu groza” ieteikumiem.

Lielirbe

- 9) Sens lībiešu zvejniekciems un kuģu būves vieta, kur 19.gs. beigās un 20.gs. sākumā uzbūvēti 7 būrenieki. Lielirbē atrodas vairāki senkapi, kas visi ir arheoloģijas pieminekļi. Pie ciema tek Irbes upe (Dižirve, Īra), kas veidojas satekot Stendei un Rindai un kuras kopējais garums ir 32 km. Šodien tik klusā jūrmala 19.gs. beigās bijusi aktīvs kokmateriālu tirdzniecības un transporta centrs. Ciems izvietojies abos Irbes upes krastos pie upes ietekas Baltijas jūrā. 1939.gadā Lielirbes ciemā bija ap 300 iedzīvotāju un vairāk kā 70 māju. Ciems pletās abos upes krastos apmēram sešus kilometrus garā joslā. Irbes upe sadala ciemu divās daļās, kas vietējo apziņā palikušas kā "jūrspuse" un "zemspuse". Ciemam cauri brauca mazais bānītis, kas nodrošināja satiksmi ar aprīņķa centru Ventspili, ar Dundagu un Stendi, un tālāk ar Rīgu. Irbes grīvā atradusies seno lībiešu jūras braucēju osta. Sīkostas Kurzemē sāka rasties 14.-15.gs. To izmantošanā bija ieinteresēti vietējie muižnieki, ordenis, bīskapi un zemnieki - visi, kam bija izdevīgi izvairīties no lielo ostu starpniecības. 19.gs. beigās Lielirbes sīkosta bijusi aktīvs kokmateriālu tirdzniecības un transporta centrs. 19.gs. beigās un 20.gs. sākumā Lielirbē būvēti burinieki. Šajā periodā buriniekus būvēja gandrīz visos Kurzemes jūrmalas ciemos, bet visvairāk tos ūdenī ielaida Lielirbē. Pašlaik Lielirbes ciems ir praktiski iznīcis. Saglabājušās atsevišķas viensētas, kā arī veco ēku pamati.

3.5.3. Mājoklis

- 1) Tārgales pagastā iedzīvotāji dzīvo gan daudzdzīvokļu mājās, gan individuālajās mājās, kas izvietotas gan apdzīvotās vietās, gan viensētās. Šobrīd aptuveni 22 % iedzīvotāju dzīvo daudzdzīvokļu mājās, bet 78 % iedzīvotāju dzīvo individuālajās mājās. Daudzdzīvokļu mājas celtas no septiņdesmitajiem līdz deviņdesmitajiem gadiem, tāpēc vecākajās mājās ir stipri nolietotojušās komunikācijas.
- 2) Daudzdzīvokļu mājas vēsturiski koncentrējušās Tārgales centrā:
  - a. 4 dzīvokļu māja (2 gb.), celtas 1970.g.;
  - b. 18 dzīvokļu māja (3 gb.), celtas 1978.g.;
  - c. 52 dzīvokļu māja, celta 1980.g.;
  - d. 18 dzīvokļu māja, celta 1985.g.;
  - e. 24 dzīvokļu māja, celta 1986.g.;
  - f. 39 dzīvokļu māja, celta 1987.g.
- 3) Dokupē atrodas 4 divstāvu daudzdzīvokļu ēkas. Atsevišķas divstāvu daudzdzīvokļu ēkas atrodas pie bijušajām kolhoza fermām. Daudzdzīvokļu mājas celtas no septiņdesmitajiem līdz deviņdesmitajiem gadiem, tāpēc vecākajās mājās ir stipri nolietotojušās komunikācijas.
- 4) Tārgales pagasta padome apsaimnieko Tārgales ciema 7 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas. Tajās ir sašķidrinātās gāzes, centralizēta siltuma padeve, ūdens, kanalizācija. Katru gadu, kā to paredz ģeotekhnoloģijas un apsaimniekošanas līgumi, māju tehnisko stāvokli apseko būvniecības speciālisti. Mājas uzceltas nekvalitatīvi, tāpēc ne mazums pūļu jāpieliek to sakārtošanā, lai telpās neiekļūtu lietussūdens, nebūtu siltuma zudumu. 2007.gadā padome pieņēmusi lēmumu ar 2008.gada 01.janvāri paaugstināt ģeotekhnoloģijas un apsaimniekošanas maksu uz Ls 0.16 par 1 m² mēnesī, līdzšinējo Ls 0.08 vietā. 2007.gadā plānots jumta remonts "Celtniekos 2", "Pīlādžos", gala ārējo siltināšana "Dziesmās", "Skaistkalnos", ieejas mezglu remonts "Skaistkalnos", "Celtniekos 2". Steidzamu remontu prasa arī "Celtnieki 1" un "Zelmeņu" paneļu šuves, "Apiņu" jumta konstrukcijas.
- 5) Individuālās dzīvojamās mājas ir Tārgales centra daļā un Dokupē:
  - a. 18 mājas nodotas ekspluatācijā no 1970.-1979.g.
  - b. 21 mājas nodotas ekspluatācijā no 1980.-1989.g.

c. 5 mājas nodotas ekspluatācijā no 1999.- 1991.g.

- 6) Iedzīvotāju aptauja liecina, ka 80 % vēlas dzīvot individuālās mājās. Tieši tāpēc ir pieprasījums pēc apbūves gabaliem jūrmalciemos un Ventas upes tuvumā. Ņemot vērā Ventspils pilsētas tuvumu, būtiska interese par apbūves gabaliem ir no pilsētas iedzīvotājiem.

7.tabula

Dzīvokļu skaits un privatizācijas gaita

Māja	Dzīvokļi kopā	uz 01.01.2003. privatizēti		01.01.2004. privatizēti		01.01.2005. privatizēti		01.01.2006. privatizēti		01.01.2007. privatizēti	
		skaits	%	skaits	%	skaits	%	skaits	%	skaits	%
Šķēres	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100
Zemdegas	8	7	88	7	88	7	88	7	88	7	88
Zelmeņi	15	2	13	2	13	4	27	4	27	4	27
Skaistkalni	39	5	13	5	13	8	21	10	26	10	26
Celtnieki 2	52	12	23	12	23	15	29	18	35	19	37
Apiņi	11	6	55	6	55	7	64	7	64	8	73
Pīlādži	24	11	46	11	46	11	46	13	54	17	71
Celtnieki 1	18	6	33	6	33	6	33	7	39	10	56
Dziesmas	18	8	44	8	44	9	50	10	56	10	56
Vizbulītes	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopā	188	57	30	57	30	67	36	76	40	86	46

3.6. Infrastruktūra un vides stāvoklis

3.6.1. Sociālā infrastruktūra

Izglītība

- 1) Tārgales pagastā nav pirmskolas izglītības iestādes. Pagasta iedzīvotāji izmanto bērnudārzus Ventspilī un Piltenē.

- 2) Pagastā darbojas viena vispārējās izglītības iestāde. Tārgales pamatskolā veic arī sākumskolas apmācību. Skola atrodas pagasta administratīvajā centrā. Skolas ēka celta 1985. gadā. Skolā pārsvarā mācās Tārgales pagasta skolēni, nedaudz arī no Ventspils un Vārves – 24 skolēni. Savukārt 59 Tārgales pagasta skolēni mācās citu pašvaldību skolās, visvairāk- 46 Ventspils pilsētas skolās. Tārgales pamatskolā 2005./2006. mācību gadā mācījās 163 skolēni, bet 2006./2007. mācību gada septembrī mācības uzsāk 161 skolēns. Skolā strādā 21 skolotāji, kuru izglītība un profesionālā kvalifikācija atbilst Izglītības likuma prasībām. Tārgales pamatskola ir akreditēta un saviem skolēniem piedāvā 3 izglītības programmas. Skola nodrošina arī nodarbības pie logopēda un psihologa.
- 3) Pagastā nav kultūras nama, tāpēc skola ir pagasta kultūras dzīves centrs. Ārpusstundu laikā skolēniem iespējams papildināt savas zināšanas apmeklējot fakultatīvas nodarbības un interešu izglītības pulciņus (1.-4. klašu popgrupa "Cīrulītis"; 5.-9. klašu popgrupa "Jautrā varavīksne"; koris; rokdarbu un aušanas pulciņš; zīmēšana pulciņš; makramē pulciņš; ritma deju pulciņš; BJSS treniņu grupa; datorapmācības pulciņš). Ir pastāvīga izstāde "Līvu gars".
- 4) Kopš 1998.gada skolā iesākta pieaugušo izglītība, uzsākta sadarbība ar ārvalstu partneriem – Gnosju komūnu Zviedrijā.

Kultūras infrastruktūra

- 5) Tārgales pagasta sieviešu vokālais ansamblis "Ziedu laiks" savu darbību uzsāka 1999.gada novembrī. Sieviešu vokālais ansamblis "Ziedu laiks" aktīvi darbojas un piedalās Tārgales pagasta rīkotajos kultūras pasākumos, Ventspils rajona svētkos, novada sarīkojumos, konkursos, skatēs un vieskoncertos.
- 6) Lībiešu ansamblis „Kāndla” dibināts 1972. gadā. 2004. gadā dziesmu ansamblis pārtop par lībiešu folkloras kopu „Kāndla”. Kopas „Kāndla” dalībnieki cenšas neaizmirst šo savdabīgo tautas folkloru Tārgales pagasta un Ventspils rajona kultūras dzīvē. „Kāndlas” repertuārā ir gadskārtas, mitoloģijas un ieražas dziesmas. Kopas dalībnieki apgūst lībiešu kultūru Tārgales pamatskolā un Ventspilī Livonijas ordeņa pilī. 2007. gadā lībiešu folkloras kopa „Kāndla” atzīmēs 35 gadu jubileju. Lībiešu folkloras kopas „Kāndla” dalībnieki ir aktīvi piedalījušies Tārgales pagasta rīkotajos kultūras pasākumos, gadskārtu ieražu svētkos, Ventspils rajona pasākumos, novada sarīkojumos, konkursos, skatēs, nacionālos sarīkojumos un starptautiskos festivālos. Šobrīd aktīvu darbību uzsākusi lībiešu folkloras kopas jaunākā sastāva „Piški Kāndla” dalībnieki, regulāri piedaloties stāstnieku, dziedātāju konkursos un nacionālajos sarīkojumos.

- 7) Pagasta centrā atrodas neliela estrāde, kurā tiek organizēti brīvdabas pasākumi.
- 8) Tārgales pagastā ir viena pagasta un viena Tārgales pamatskolas bibliotēka. Tārgales pagasta bibliotēkas darbiniecēm ir jāapkalpo ne tikai iedzīvotāji Tārgales ciemā, bet arī attālāko ciemu lasītāji. Reizi ceturksni vai pēc vienošanās tiek vestas grāmatas jūrmalciemū iedzīvotājiem uz Miķeļtorņi. Reizi divās nedēļās tiek mainītas grāmatas lasītājiem Dokupes ciemā. Bibliotēkā informācijas meklēšanai noderīgi ir bibliotēkā pieejamie datori ar interneta pieslēgumu.
- 9) Tārgales pagastā pastāv divu reliģisku konfesiju pārstāvji – luterāņu un baptistu draudzes. Luterāņu draudzes baznīca atrodas tālu no pagasta centra Miķeļtorņi, tajā ir ap 50 draudzes locekļu. Luterticīgie centra iedzīvotāji apmeklē Ventpils pilsētas baznīcu. Miķeļtorņa baznīca celta 1893.gadā un darbojās līdz 1964. gadam. Pēc pārtraukuma atsāka darbu 1989.gadā. Baptistu draudzes saieta vieta Lielirbē vairs reāli nefunkcionē.
- 10) Kultūras jomā turpinās 2002.gadā parakstītais sadarbības līgums ar Kērdlas pilsētu Hījumā salā Igaunijā.

Sporta infrastruktūra

- 11) Pagasta centrā darbojas sporta zāle ar 500 līdzjutēju vietām, kurā notiek sacensības rajona un Ziemeļkurzemes mērogā. Pagasta centrā atrodas labā kārtībā uzturēts, bet standartu izmēriem neatbilstošs stadions.

Veselības aizsardzība un sociālā aprūpe

- 12) Tārgales pagasta teritorijā praktizē ģimenes ārsta Baibas Griķes privātp prakse, Patlaban ģimenes privātp prakses telpas atrodas pašvaldības centrā, "Dzintarlāses", otrajā stāvā.
- 13) Tārgales pagasta pašvaldība organizē sociālo aprūpi, ievērojot indivīda vajadzības. Slimnīcas un sociālās aprūpes centri patlaban pašvaldības teritorijā nav, tādēļ tiek veikta publiskā procedūra. Tiek izmantoti Ugāles PSIA, Veselības un sociālā aprūpes centra „Ugāle” pakalpojumi (sociālā gulta); pansijas „Jaundundaga” pakalpojumi, ja rodas nepieciešamība arī Tārgales tuvumā atrodošie pansionāti- Ventspilī un Piltenē. Pamatojoties uz saistošajiem noteikumiem, tiek izmaksāti dažādi sociālie pabalsti. Sociālā dzīvokļa statuss pašlaik nav piešķirts nevienam dzīvoklim, perspektīvā paredzēts piešķirt atsevišķiem dzīvokļiem pašvaldības valdījumā esošajās mājās vai nepieciešamības gadījumā organizēt publisko iepirkumu vai pielāgot kādu no pašvaldības ēkām sociālo dzīvokļu vajadzībām. Jautājuma risināšanu varētu ietekmēt arī

atsevišķu valstij piekrītošu māju vai dzīvojamo telpu pārņemšana pašvaldības īpašumā. Tārgales administratīvajā teritorijā ir vairākas dzīvojamās ēkas, kuras pašlaik varētu atzīt par bezsaimnieka mantu - piekrītošu valstij. Atbilstoši tiesību aktos noteiktai kārtībai, šādas ēkas piedāvā pārņemt pašvaldības valdījumā.

3.6.2. Satiksmes infrastruktūra

Autoceļi

- 1) Transporta infrastruktūrai ir būtiska loma teritorijas organizācijā un tās attīstībā. Tārgales pagasta ceļu tīkls pagasta centra daļu klāj vienmērīgi, bet piejūras daļā, sakarā ar bijušās PSRS karaspēka daļu izvietojumu līdz 1990.gadam, nevienmērīgs. Ceļu sadalījums atspoguļo esošo ekonomisko un administratīvo situāciju pagastā un atbilstoši tam galvenie ceļi savieno pagasta centru ar atsevišķām apdzīvotām vietām un jūrmalciemiem.
- 2) Pagasta ceļu tīkls iedalās valsts nozīmes autoceļos un pagasta nozīmes ceļos. Valsts autoceļu kopējais garums Tārgales pagasta teritorijā ir 94 km, kuri savukārt iedalāmi valsts galvenajos autoceļos, I šķiras autoceļos un II šķiras autoceļos.
- 3) I šķiras autoceļu tehniskā kategorija ir trešā, nodalījuma joslu platums ir 27 metri un ceļa aizsardzības zonas platums ir 120 metri. II šķiras autoceļu tehniskā kategorija ir dažāda – 4.un 5., nodalījuma joslu platumi 22 metri un 19 metri, ceļa aizsardzības zonas platums 60 metri. Valsts galvenā autoceļa aizsardzības josla ir 120 metri. No kopējā valsts autoceļu garuma pagastā asfaltēti 47 km.
- 4) Rietumu – Austrumu virzienā Tārgales pagastu šķērso valsts galvenais autoceļš A10 Rīga – Ventspils, kura nozīme valsts transportam ir vislielākā. Tas nodrošina valsts tranzīta kustību no Ventspils uz Talsiem, tālāk Tukumu, Rīgu, Zemgales, Vidzemes un Latgales reģioniem. Asfalta segums ir visā pagasta teritorijā esošajā ceļa daļā.
- 5) Pagastu Ziemeļu – Dienvidu virzienā šķērso svarīgi valsts I šķiras autoceļi P122 Ventspils – Piltene un P124 Ventspils – Kolka. Īpaši svarīga nozīme tiem ir pagasta iekšējām vajadzībām, jo nodrošina satiksmi starp Tārgales pagasta centru un jūrmalciemiem, kā arī savieno pagastu gan ar Ventspils pilsētu, gan blakus esošajām administratīvajām teritorijām – Talsu rajona Kolkas pagastu un Ventspils rajona vienīgo pilsētu Pilteni. No Piltenes tālāk nodrošinot transporta kustību arī uz Kuldīgu. Savukārt Ventspils – Kolka autoceļš nodrošina tūristu plūsmu Baltijas jūras piekrastes zonā no Rucavas līdz Kolkai. Autoceļš Ventspils – Piltene ir ar asfalta

segumu visā tā garumā, bet autoceļš Ventspils – Kolka asfaltēts tikai 30 km garumā, pārējā daļā grants segums.

- 6) Dažādos virzienos pagasta teritoriju šķērso valsts II šķiras autoceļi. Arī to funkcijas ir atšķirīgas. Grants seguma autoceļš V1307 Ventspils – Dundaga – Melsnals nodrošina tranzīta kustību uz Talsu rajonu. Blakus esošo pagastu apdzīvotās vietas savieno grants seguma autoceļi. V1329 Pope – Elkšķene – Tārgale (16,3 km), V1330 Kamārce – Gārzde (9,8 km).
- 7) Iekšējām pagasta vajadzībām kalpo pārējie II šķiras autoceļi ar grants segumu V1331 Ventspils – Zīles (0,9 km), V1337 Eglāji – Muižnieki (9,6 km), V1353 Kamārce – Elkšķene (2,9 km), pievadceļi jūrmalciemam centriem - V1332 Liepenei (1,7 km), V1333 Ovīšiem (2,6 km), V1334 Lūžņai (3,9 km), V1335 Miķeļbācai (1,4 km) un Kēsteriem (1,3 km).
- 8) Tārgales pagasta vietējai transporta satiksmei kalpo pašvaldības ceļi, kas vairumā nodrošina piekļūšanu visiem pagasta interešu objektiem un atsevišķām saimniecībām. Pašvaldības ceļu kopējais garums ir 104,95 km, no kuriem tikai 6,14 km asfaltēti.
- 9) Asfalta segums ir Tārgales ciemata ielām (2,7 km), ceļam Reiņi – Tuči (2,04 km) un Liepenes ciemata ceļam (1,4 km).
- 10) Meža ceļi galvenokārt ved pa valsts mežiem un VAS „Latvijas valsts meži” apsaimniekošanā.
- 11) Ņemot vērā Tārgales pagasta apdzīvotību un dažādu objektu izvietojumu, autoceļi pagastā ir pietiekamā daudzumā. Galvenā problēma ir autoceļu stāvoklis – vissvarīgākais tūrisma infrastruktūras attīstībā ir valsts I šķiras autoceļa Ventspils – Kolka posma Lūžņa – Kolka asfalta seguma uzklāšana. Kā viena no vajātajām vietām kopējā pagasta ceļu tīklā ir jūras piekrastes teritorijas ceļu stāvoklis.

Pasažieru satiksme

- 12) Pasažieru pārvadājumos svarīgākā nozīme ir firmu “Ventspils Reiss” un “M&D Namsaimnieks” maršruta autobusu satiksmei. Starppilsētu autobusi galvenokārt tikai šķērso Tārgales pagastu pa autoceļu Ventspils – Rīga un tā loma ir neliela pagasta iedzīvotāju kustībai. Satiksmi ar Ventspils pilsētu nodrošina maršruti Ventspils – Piltene, kas kursē 8 reizes dienā, Ventspils – Priekšpiltene 3 reizes dienā, piepilsētas maršruta autobuss Ventspils – Tārgale 15 reizes dienā. Pagasta ziemeļu daļā pasažieru satiksme ir ļoti slikta. Ventspils – Dundaga maršruta autobuss kursē katru dienu, bet jūrmalciemā vispār nav nodrošināti ar pasažieru satiksmi. Vienīgais izņēmums ir reisi Ventspils – Liepene 2 reizes dienā, vasarā biežāk

un vasaras sezonas laikā Ventspils – Akmeņdziras katru dienu. Sezonas laikā ar satiksmi nodrošināta ir arī dārzkopības sabiedrība “Kurzeme” (netālu no Tārgales centra).

Dzelzceļi

- 13) Tārgales pagasta teritoriju šķērso dzelzceļa līniju Rīga – Ventspils. Šī dzelzceļa līnija ir valstij nozīmīga kravu pārvadājuma maģistrāle. Dzelzceļa novecošana, kā arī bīstamās kravas, pagastam rada zināmu bīstamu situāciju.

3.6.3. Inženierinfrastruktūra

- 1) Tārgales pagasta padome veic likumā “Par pašvaldībām” noteiktās funkcijas un nodrošina Tārgales ciemā esošiem uzņēmumiem, iestādēm un iedzīvotājiem ūdens piegādi un notekūdeņu attīrīšanu, centralizēto siltumapgādi.

Ūdensapgāde

- 2) Pieprasītais pazemes ūdens patēriņš Tārgales pagastā ir 60000 m³ gadā jeb 164,4 m³ diennaktī. Tārgales ūdensapgādes sistēma sastāv no dziļurbumiem (Nr.1 un Nr.3), dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas (atdzelžošanas stacija), ūdenstorņa, maģistrālajiem tīkliem, ūdensuzskaites. Ūdensapgādes urbumi nr.1, nr.3 un nr.5 atrodas vienā sanitārajā zonā. Teritorija ir iežogota un noslēgta. Urbumiem Valsts Ģeoloģijas dienestā veikti aizsargjoslu aprēķini. Urbumu nr.6 pie Tārgales pamatskolas paredzēts tamponēt.

8.tabula

Ūdens ieguve Tārgales un Dokupes ciemos

Ūdens ņemšanas avots (ūdenstilpe vai urbums)			Ūdens daudzums		
nosaukums un atrašanās vieta (adrese)	ģeogrāfiskās koordinātas		teritoriālais kods	kubikmetri dienā	kubikmetri gadā
	Z platums	A garums			
Urbums Nr.1 “Ūdentiņš”, Tārgale, Ventspils rajons”, LV-3621	57 ⁰ 20'02,8”	21 ⁰ 38'15,3”	9866	20,4	7440

Ūdens ņemšanas avots (ūdenstilpe vai urbums)			Ūdens daudzums		
nosaukums un atrašanās vieta (adrese)	ģeogrāfiskās koordinātas		teritoriālais kods	kubikmetri dienā	kubikmetri gadā
	Z platums	A garums			
Urbums Nr.3 "Ūdentiņš", Tārgale, Ventspils rajons", LV-3621	57 ⁰ 19'58,9"	21 ⁰ 38'17,4"	9866	144,0	52560
Urbums Nr.5 "Ūdentiņš", Tārgale, Ventspils rajons", LV-3621	57 ⁰ 19'59,0"	21 ⁰ 38'15,5"	9866	Paredzēta tamponēšana	
Urbums Nr.6 Tārgales pamatskola Tārgale, Ventspils rajons", LV-3621	57 ⁰ 19'50,2"	21 ⁰ 38'43,5"	9866	Paredzēta tamponēšana	
Urbums Nr.2 "Dokupes ūdens", Dokupe, Tārgales pagasts, Ventspils rajons, LV-3621	57 ⁰ 19'59"	21 ⁰ 38'17"	9866	15,644	5710
Urbums Nr.4 "Dokupes ūdens", Dokupe, Tārgales pagasts, Ventspils rajons, LV-3621	57 ⁰ 21'41,9"	21 ⁰ 37'43"	9866	23,463	8564

- 3) Tārgales maģistrālais ūdensapgādes sistēma izbūvēta 1977.līdz 1985.gadam. Cauruļvadu kopgarums ir 7904 m. Ūdensvadu trašu stāvoklis ir katastrofāls. Ūdensvada plūsmi notiek apmēram reizi mēnesī. Gadā vidēji tiek reģistrētas 12 avārijas, ūdens zudumi gadā 16790 m³. Zudumu daudzums aprēķināts 43% apmērā, izmantojot pieredzi Latvijā, kāda iegūta, pētot līdzīga garuma tīklus.
- 4) Tārgales ūdenstornis izbūvēts no tērauda 1980.gadā, tā darba tipums ir 130 m³, augstums 24 m. Dzeramā ūdens attīrīšanai neizmanto ķīmikālijas, dzelzs tiek izgulsnēta oksidācijas procesā ar gaisa skābekli.
- 5) Tārgales pagasta padomes komunālā saimniecība Dokupes ciemā ar atdzelžotu ūdeni nodrošina 4 daudzdzīvokļu mājas un 21 individuālo māju (ap 130 iedzīvotājiem). Dzeramā ūdens apgādes sistēmai Dokupē ir 124 pieslēgumi dzīvokļos un individuālajās mājās. Ūdensapgādes sistēma sastāv no 2 artēziskām akām ar dziļurbuma sūkņiem, atdzelžošanas iekārtām ar hidroforiem vienā ēkā, ūdensapgādes sadales sistēmas. Dokupes ūdens apgādes

sistēma izbūvēta 1984.- 1985.gadā, cauruļvadu kopgarums 1500 m. Gadā vidēji tiek reģistrētas 14 avārijas, ūdens zudumi gadā 16790 m³. Ūdens kvalitāte pēc atdzelžošanas iekārtām atbilst visām normām, ieskaitot mangānu un amoniju. Lai nodrošinātu vides likumdošanas prasības un ūdens kvalitāti pie patērētājiem, Dokupes ciemā nepieciešams rekonstruēt ūdensvada tīklus, dot pieslēguma iespējas paredzētām jaunbūvētajām dzīvojamām mājām.

- 6) SIA "Lakalme" veikusi tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādi Tārgales pagasta Tārgales un Dokupes ciemiem, lai iekļautos ERAF 2005.gada Nacionālās programmas "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar cilvēkekvivalentu līdz 2000" projektā. Reāla būvniecība varētu tikt uzsākta pēc ERAF finansējuma saņemšanas. Tiek strādāts pie attīrīšanas iekārtu darbības uzlabošanas, izmantojot pagasta budžeta finansējumu.
- 7) Tārgales pagastā atrodas ūdens ņemšanas vieta "Ogsils", no kura ar dzeramo ūdeni tiek apgādāta Ventspils pilsēta.

Kanalizācija

- 8) Bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nodrošina notekūdeņu attīrīšanu atbilstoši MK noteikumu Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" prasībām. Paredzamā notekūdeņu novadīšana 54750 m³/gadā jeb 150 m³/dnn Standzes upē pēc notekūdeņu attīrīšanas iekārtās COK 200, kā arī 3,8 m³/dnn vai 1387 m³/gadā notekūdeņu novadīšana Dokupes ciema novadgrāvī pēc notekūdeņu attīrīšanas septikā.
- 9) Tārgales ciema kanalizācijas tīklu, sūkņu stacijas un notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas COK 200 ekspluatācija uzsākta 1976.gadā. Tārgales ciemata kanalizācijas sistēma sastāv no pašteces kolektora ar skatakām, notekūdeņu sūkņustacijas, spiedvada, notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, izplūdes vietas Standzes upē. Tārgales kanalizācijas sistēmas izbūvētas 1975. līdz 1985.gadam. Cauruļvadu kopgarums 4400 m, gadā tiek reģistrētas 2 avārijas. 2006.gadā notekūdeņu noplūde bija 25202 m³, lietusūdeņu pieplūde gadā 8030 m³.
- 10) Tārgales notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) projektētā jauda ir 100 (m³/dnn). 2006.gadā uz NAI novadīti 25202 m³, kas ir salīdzinoši mazāk nekā iepriekšējos gados. Tārgales notekūdeņu attīrīšanas iekārtas sastāv no notekūdeņu pieņemšanas kameras, spiediena dzēšanas akas, cirkulācijas apskābekļošanas kanāla (CAK), otrreizējā nostādinātāja, diviem pēcnostādināšanas bioloģiskiem dīķiem, izplūdes meliorācijas grāvja. Notekūdeņu pieņemšanas kamerā uzstādīta automātiska sūkņa ieslēgšanas sistēma. Notekūdeņu pārsūkņēšanas stacija atrodas 850 m no Tārgales NAI, tas ir viens no bioloģiskā attīrīšanas procesa traucējošajiem

faktoriem. Kanalizācijas sūkņu mājā tiks uzstādītas redeles, kas aizzinēs rupjos piemaisījumus (ap 2 m³ gadā). Tie tiks savākti konteineros un izvesti reizē ar nešķirotiem sadzīves atkritumiem uz poligonu Pentuļos. Caur uzstādītajām redelēm tiks izvadīts arī individuālo māju izvedamo bedru saturs.

- 11) Dokupē ir divas septikas: mājām “Zemdegas” un “Dadzīši”. “Zemdegu” septika darbojas 365 dienas gadā, 24 stundas diennaktī. Dokupes septiku notekūdeņi ieplūst novadgrāvī, kas savienots ar Kamārces upi. Pēdējos divos gados nav iespējams noņemt analīžu paraugus, jo notekūdeņu izvads atrodas zem grāvja ūdens līmeņa. Pārējo māju notekūdeņi no izvedāmajām bedrēm tiek nodoti Tārgales NAI vai kompostēti.
- 12) Piesārņojošo vielu koncentrāciju attīrītajos notekūdeņos vienu reizi ceturksnī saskaņā ar noslēgto līgumu, nosaka LVĢMA Ventspils laboratorija, Dārzu ielā 2, Ventspilī. Attīrītajos notekūdeņos tiek kontrolēti sekojošie piesārņojuma parametri: suspensētās vielas, BSP₅, K₂SP, amonija slāpeklis, nitrātu slāpeklis, nitrātu slāpeklis, kopējais slāpeklis, fosfāti un kopējais fosfors.
- 13) Lietus un sniega ūdeņi no daļas ciema teritorijas netiek savākti, tie brīvi noplūst zālājā un iesūcas gruntī. No divu daudzdzīvokļu mālu jumtiem lietus un sniega ūdeņi tiek ievadīti drenāžā, kas izplūst grāvī.
- 14) Tārgales pagasta padomes rīcībā nav indikatoru par augsnes, grunts, zemes dziļu vai pazemes ūdeņu piesārņojumu, kas radies notekūdeņu attīrīšanas iekārtas darbības rezultātā.

Sadzīves atkritumi

- 15) 2006.gada 25.janvārī apstiprināti saistošie noteikumi “Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Tārgales pagastā”. Tārgales pagasta atkritumu apsaimniekošana ietilpst Ventspils reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plānā (2005.-2025.g.), to izstrādājusi SIA “Geo Consultants” 2005.-2006.gadā. Ar Ventspils pilsētas domes BPU “Labiēkārtošanas kombināts”, kopš 2004.gada maija noslēgts līgums par savstarpējo sadarbību sadzīves atkritumu apsaimniekošanā un cieto atkritumu savākšanu Tārgales pagasta administratīvajā teritorijā
- 16) Atkritumu konteineros nodrošina tikai nešķirotus sadzīves atkritumu uzkrāšanu, atkritumu izvešana Tārgalē tiek nodrošināta 1 reizi nedēļā, bet jūrmalciemā 1 reizi mēnesī. Sadzīves cietie atkritumi tiek deponēti Pentuļu poligonā Vārves pagastā.

- 17) Tārgales pagastā 2006.gadā, saskaņā ar Ventspils labiekārtošanas kombināta datiem, savākti 156,382 t sadzīves atkritumi, 151,9 t lielgabarīta atkritumi, 0,18 t PET un 0,6 t stikla taras.
- 18) Tārgales pagasta teritorijā ir 2 rekultivētas atkritumu izgāztuves - 2003.gadā izgāztuve "Branciņi" (0.5 ha platībā), 2004.gadā "Platene"(7.2 ha platībā).

Siltumapgāde

- 19) Centralizēta siltumapgāde saglabāta Tārgales ciemā, kur centrālajai katlumājai "Siltumi" pieslēgta pagasta administratīvā ēka, skola, medpunkts "Dzintarlāses", 7 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas.
- 20) Tārgales CSS 1999.-2000.gadā tika rekonstruēti visi siltumtīkli ar rūpnieciski izolētām caurulēm. Tārgales katlumājā 1999.gadā. bija uzstādīti divi, Latvijā ražoti, ūdenssildāmie katli ar kopējo jaudu 2,0 MW (viens katls koksnes sadedzināšanai, otrs – mazutam).
- 21) Nacionālās programmas "Siltumapgādes sistēmas uzlabošana, samazinot sēra saturu kurināmajā" ietvaros 2006.gadā realizēts projekts "Tārgales centralizētās siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija". Veicot rekonstrukciju 2006.gadā tika pārtraukta mazuta izmantošana, tādējādi nodrošinot siltumapgādes sistēmas atbilstību Eiropas Savienības direktīvai un 2004.gada 2.marta Ministru Kabineta noteikumiem Nr.125 „Noteikumi par sēra satura ierobežošanu noteiktiem šķidrā kurināmā veidiem”. Apkurei izmanto koksnes šķeldu. Katlumājā, uzstādot jaunus apkures katlus, paaugstināts sistēmas lietderības koeficients un pārtraukta sēru saturoša kurināmā izmantošana, tādējādi samazinot kaitīgo vielu emisiju atmosfērā
- 22) Tārgales pagasta padomē ir izstrādāti siltummezglu uzstādīšanas projekti, kas tiks realizēti tuvākajā laikā. Līdz ar to būs nodrošināta siltumenerģijas izmantošanas un zudumu kontrole.
- 23) Šķeldu un koksnes atlikumus apkurē izmanto arī SIA "Kurekss" ražotnē. Pārējā pagasta teritorijā apkurei izmanto malku, minimāli arī akmeņogles. Jaunuzceltajās individuālajās dzīvojamās mājās izmanto arī siltumsūkņu tehnoloģiju.

Elektroapgāde

- 24) Elektroenerģijas padevi pašvaldībā nodrošina VAS „Latvenergo RET”. Šobrīd elektroaudas nodrošinājums ir pietiekošs. Pagastu šķērso augstsprieguma (110 kV) elektroenerģijas līnija, kā arī vidsprieguma (20 kV) un zemsprieguma (0,4 kV) elektrolīnijas.

- 25) Ņemot vērā ģeogrāfisko atrašanās vietu un konkrētā apvidus īpatnības – pašvaldības dienvid rietumu daļā iespējams izvietot vēja ģeneratorus.

Telekomunikācijas

- 26) SIA „Lattelekom” pašvaldībā nodrošina sakarus stacionāro telefonu tīkla abonementiem, t. sk. daļa abonentu izmanto ciparu tīklu. Pašvaldības teritorijā atrodas SIA “LMT” bāzes stacijas Jaunupē, Lielirbē un Tārgalē, bet TELE 2 bāzes stacija Lielirbē. Mobilo sakaru pārklājums pašvaldības teritorijā ir apmierinošs. Šobrīd interese par bāzes stacijas būvniecību ir no citiem mobilo sakaru operatoriem.

Gāzes apgāde

- 27) Pa pazemes gāzes vadiem no pazemes gāzes tvertnēm notiek gāzes padeve daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām “Celtnieki -1”, “Celtnieki -2”, “Zelmeņi”, “Pīlādži”, “Dziesmas”, “Apiņi”, “Skaistkalni” Tārgales centrā un Skaru ciemā daudzdzīvokļu mājā “Skaras”. Pārējā pagasta teritorijā iedzīvotāji savām individuālajām vajadzībām izmanto gāzes balonus.

3.6.4. Vides riska un degradētās teritorijas

Riska teritorijas

- 1) Kā galvenās riska teritorijas Tārgales pagastā noteiktas:
  - a. Dzelzceļa līnija Rīga – Ventspils
  - b. Maģistrālais naftas vads „Polocka – Ventspils”
  - c. SIA „Latvijas propāna gāze” Ventspils uzpildes stacija (atrodas Ventspils pilsētā, taču aizsargjosla iestiepjas Tārgales pagastā)
  - d. Applūstošās teritorijas (Ventas palienes zonā)
- 2) Īpašumos, kurus agrāk apsaimniekoja Padomju armija, atstāta nolaista gan apkārtējā teritorija, gan dažāda apjoma ēkas. Lielākie kādreizējo būvju kompleksi, kuri šobrīd ir kritiskā stāvoklī, atrodas Ovīšos, Lūžņā, Olmaņos, Lielirbē un Jaunciemā.
- 3) Vairums šo esošo ēku kompleksu atrodas kādā no teritorijām ar ierobežojumiem :
  - a. krasta kāpu aizsargjoslā - Ovīšos, Lūžņā, Olmaņos,
  - b. dabas lieguma "Ovīši" teritorijā - Ovīšos, Lūžņā.

4) Tā kā Padomju armijas bijušās teritorijas un ēkas nevar atstāt esošajā stāvoklī, atbalstāmi ir privātpersonu un uzņēmēju centieni sakārtot šīs degradētās teritorijas, ļaujot to realizēt maksimāli pieļaujamajās robežās.

5) LVĢMA piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu sarakstā iekļautie objekti parādīti 9. tabulā

9.tabula

Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā iekļautie objekti

Nr. P.k.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares
36.	98668/3442	Tārgales pagasta sadzīves atkritumu izgāztuve "Branciņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
37.	98668/3443	Tārgales pagasta sadzīves atkritumu izgāztuve "Platene"	1 Piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
38.	98668/3444	SIA "Tārgalīte" pesticīdu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
39.	98668/3445	SIA "Tārgalīte" mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
40.	98668/3446	SIA "Tārgalīte" minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
41.	98668/3447	Minerālmēslu noliktava Dokupē	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
42.	98668/3448	Bijusī kolhoza "Mičurins"	2 Potenciāli	5050-Automobiļu degvielas

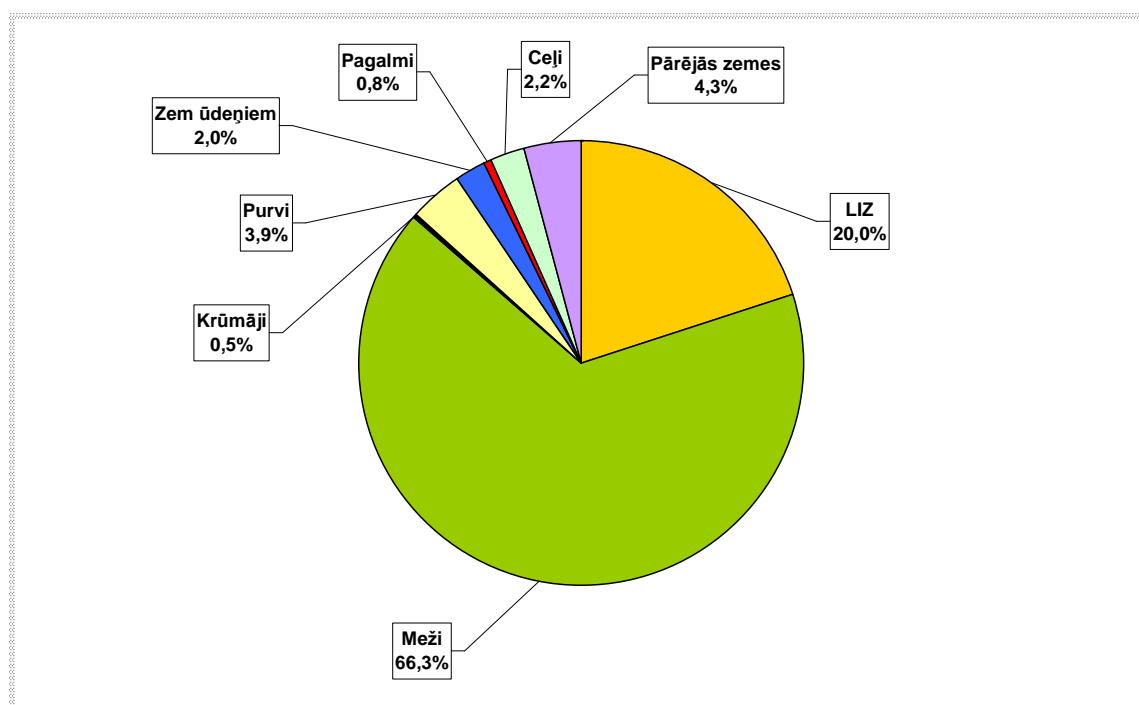
		degvielas uzpildes bāze	piesārņota vieta	mazumtirdzniecība
43.	98668/3449	SIA "Tārgalīte" liellopu fermu komplekss "Zīles"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121-Liellopu audzēšana, piena lopkopība
44.	98668/3450	Bijusī PSRS armijas teritorija - objekts "Zviedi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511-Vispārīgā valsts dienestu darbība
45.	98668/3451	Bijusī PSRS armijas teritorija - objekts "Budūlči"	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511-Vispārīgā valsts dienestu darbība
46.	98668/3452	Bijusī PSRS armijas teritorija - objekts "Bunkuri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511-Vispārīgā valsts dienestu darbība
47.	98668/3453	Bijusī PSRS armijas teritorija - objekts "Angāri" Olmaņos	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511-Vispārīgā valsts dienestu darbība
48.	98668/3454	Bijusī SCO, tagad SIA "Ventspils laukceltnieks"	2 Potenciāli piesārņota vieta	4543-Grīdas un sienu apdare
49.	98668/3455	"Agroķīmija"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
50.	98668/3456	SIA "Kurekss"	2 Potenciāli piesārņota vieta	2010-Koka zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana
51.	98668/4359	SIA VTA Serviss	2 Potenciāli piesārņota vieta	9301-Tekstilizstrādājumu un kažokādas izstrādājumu mazgāšana

				un ķīmiskā tīrīšana
--	--	--	--	---------------------

4. TĀRGALES PAGASTA TERITORIJAS IZMANTOŠANA

4.1. Zemes izmantošanas struktūra

- 1) Pašreizējo zemes izmantošanas struktūru, izmantošanas veidus un sadalījumu Tārgales pagastā galvenokārt nosaka meža zemes, kas veido 66,3% no pagasta teritorijas. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem salīdzinoši mazākas platības - 20% no kopējās platības (sk. 2.attēlu). Pārējās zemes (krūmāji, purvi, zeme zem ūdeņiem, pagalmi, ceļi un pārējās zemes) aizņem tikai 13,7% no pagasta teritorijas (sk. 10.tabulu)

2.attēls. Tārgales pagasta zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem

10. tabula

Tārgales pagasta zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem³

Nosaukums	Platība, ha	%
LIZ	7300,6	20,0
Meži	24181	66,3
Krūmāji	177,4	0,5
Purvi	1426,2	3,9
Zem ūdeņiem	730,8	2,0
Pagalmi	290	0,8
Ceļi	819,7	2,2
Pārējās zemes	1563,1	4,3
Kopā:	36489	100,0

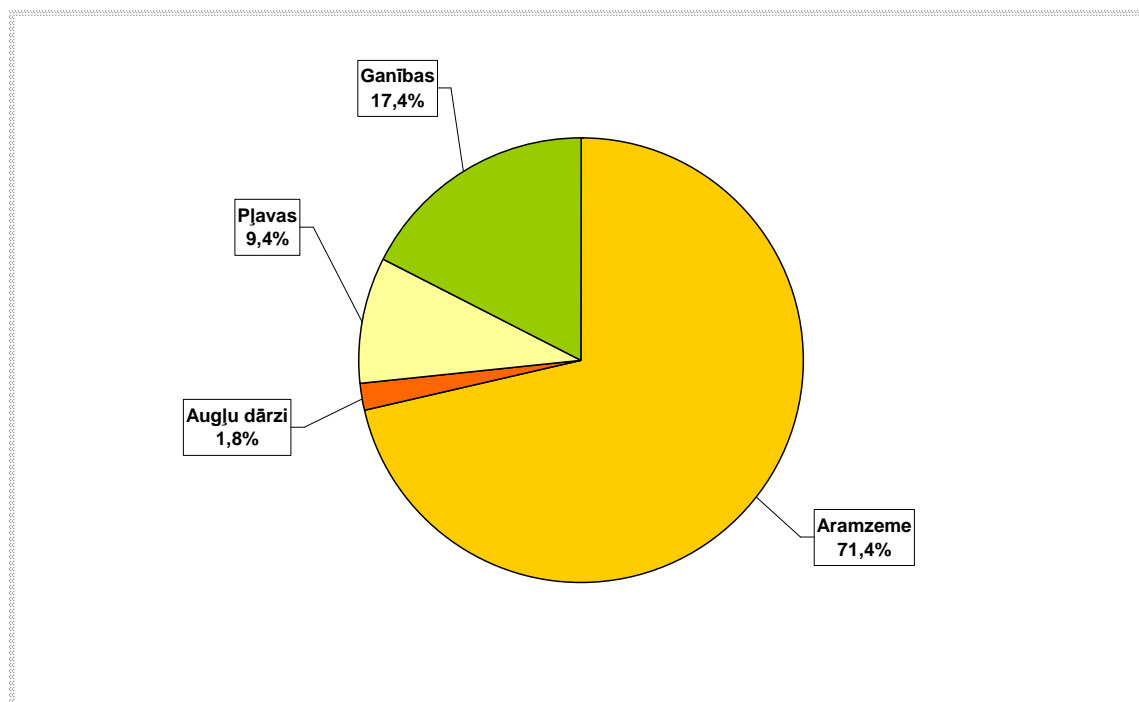
- 2) Tārgales pagastā lauksaimniecības zemju kopplatība ir 7300,6 ha vai 20 % no kopējās platības. No lauksaimniecībā izmantojamām zemēm Tārgales pagastā meliorēti ir 5514,8 ha, kas ir 75,5 % no LIZ. Lielāko daļu LIZ aizņem aramzeme – 71,4%, mazāk ganības (17,4%), pļavas (9,4%) un augļu dārzi (1,8) – sk. 3.attēlu.

11.tabula

Tārgales pagasta lauksaimniecībā izmantojamo zemju veidi

LIZ veidi	Platība, ha	%
Aramzeme	5210,7	71,4
Augļu dārzi	134,1	1,8
Pļavas	687,8	9,4
Ganības	1268	17,4
Kopā:	7300,6	100,0

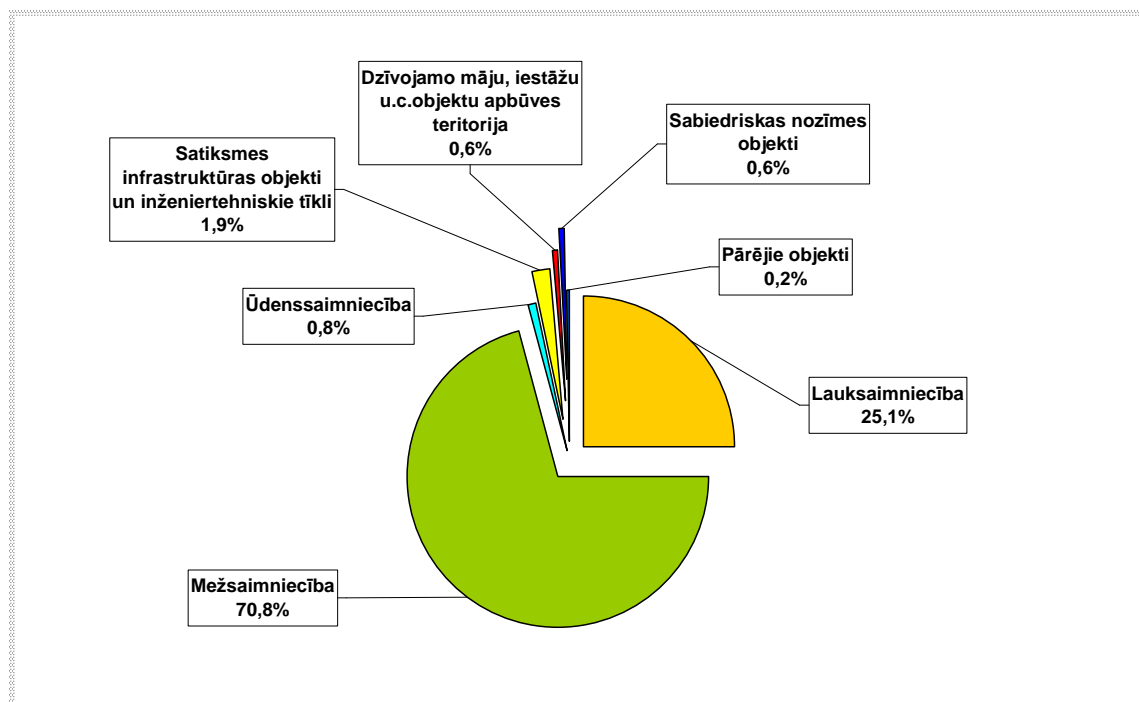
³ pēc VZD datiem uz 01.01.2007.

3.attēls. LIZ zemju veidu sadalījums Tārgales pagastā

4.2. Zemes sadalījums pa lietošanas mērķu grupām

- 1) Starp zemes lietošanas mērķa grupām Tārgales pagastā nozīmīgākā ir mežsaimniecības mērķu grupa (70,8%) un lauksaimniecības mērķu grupa (25,1%) – sk.4.attēlu. Pārējās zemes lietošanas mērķu grupas aizņem salīdzinoši nelielas platības – ūdenssaimniecība 0,8%, satiksmes infrastruktūras objekti 1,6% no platības, pārējie objekti (karjeru izstrāde, vienģimeņu dzīvojamo ēku apbūves teritorijas, pārvaldes, izglītības, kultūras, kapsētu, tehniskās apbūves teritorijas u.c.), kā arī teritorijas par kurām nav datu aizņem 1,7% no pagasta teritorijas.

4.attēls. Tārgales pagasta zemes lietošanas mērķu grupas

12.tabula

Tārgales pagasta zemju sadalījums pēc lietošanas mērķu grupas ⁴

Zemes lietošanas mērķu grupa	Platība, ha	%
Lauksaimniecība	9167,4	25,12
Mežsaimniecība	25838,4	70,81
Ūdenssaimniecība	287,6	0,79
Ieguves rūpniecības un karjeru izstrāde	2,7	0,01
Dzīvojamo māju apbūve	208,3	0,57
Darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve	7,1	0,02
Sabiedriskas nozīmes objekti	230,8	0,63
Rūpniecības objekti	43	0,12
Satiksmes infrastruktūras objekti	580,5	1,59
Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti	103,5	0,28

⁴ pēc VZD datiem uz 01.01.2007.

Pārējie objekti	19,7	0,05
Kopā:	36489	100,00

5. TĀRGALES PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN VIRZIENI

Ņemot par pamatu izstrādātā Tārgales pagasta teritorijas attīstības programmu un plānojuma projektu, ir atspoguļoti šādi teritorijas attīstības mērķi un virzieni:

- 1) Tārgales ciemā, Ventmalā pretī ciema centram, Burtniekos, Dokupē, Krievlaukos, pie Pūrkalniem un jūrmalciemā jaunās teritorijas atdot individuālai, atpūtas un jauktai apbūvei, vienlaikus veicinot autentiskas kultūrainava veidošanos un dabas vides saudzēšanu.
  - a. Infrastruktūras sastāvdaļa, ar kuras palīdzību tiks palielināta pašvaldības budžeta ieņēmumu daļa.
  - b. Piesaistot pagastam iedzīvotājus ar ievērojamu maksātspējas līmeni, ir iespējams, ka šie cilvēki būs arī aktīvi savā darbībā un piedalīsies pagasta dzīvē un attīstības programmas īstenošanā.
- 2) Sakopt un izveidot tūrisma un atpūtas kompleksu bijušajās armijas daļās Ovīšos, Lūžņā, Olmaņos⁵ un Jaunciemā.
  - a. Infrastruktūras sastāvdaļa, ar kuras palīdzību tiks sakopta un apsaimniekota patreiz pamesta teritorija ar attīstības potenciālu.
  - b. Ar šīs teritorijas palīdzību ir iespējams piesaistīt investorus un vietējos uzņēmējus. Attīstot minēto teritoriju, palielināsies arī pagasta budžets.
- 3) Kultūrtūrisma attīstība
  - a. Infrastruktūras elements ar kura palīdzību tiks veicināta tūrisma un kultūras dzīves attīstība pagastā.
- 4) Izveidot pārceltuvi pār Ventas upi pretī Vārvei⁶.
  - a. Infrastruktūras elements, ar kura palīdzību tiks veicināta kultūras apmaiņa starp Tārgales un Vārves pagastiem.
  - b. Tas būs ieguldījums tūrisma attīstībā, jo dos tūristiem un citiem pagasta viesiem plašākas atpūtas un izklaides iespējas.
- 5) Izdalīt jaunās teritorijas saimnieciskās darbības veikšanai autoceļa Ventspils – Rīga tuvumā.

---

⁵ Aizsargjoslu likuma, Likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un no tiem izrietošos normatīvajos aktos atļautajā apjomā

⁶ Pārceltuves vietā šo mērķi iespējams sasniegt, sekmējot jauna tilta izbūvi, veidojot apvedceļu ap Ventspils pilsētu

- a. Infrastruktūras sastāvdaļa, ar kuras palīdzību palielināt pašvaldības budžetu un piesaistīt investorus un vietējos uzņēmējus.
- 6) Noteikt un izdalīt teritorijas atpūtas vietu ierīkošanai un labiekārtošanai - automašīnu stāvlaukumi, ugunsкура un telšu celšanas vietas, laivu piestātnes, peldvietas.
    - a. Infrastruktūras elementi tūristu plūsmas piesaistīšanai un regulēšanai.
    - b. Iespējas piesaistīt uzņēmējus un papildināt pašvaldības budžetu.
  - 7) Izdalīt nerentablās un mazvērtīgās lauksaimniecības zemes apmežošanai Elkšņē, Zambē, Platenē, Dāvaišos- Puntos.
    - a. Tiek veikta lauksaimniecības efektivitātes saglabāšana un mežu platību palielināšana.
  - 8) Ceļu sakārtošana jūrmalciemās pieejai pie jūras.
    - a. Sakārtojot ceļus tiešai pieejai pie jūras un nodrošinot publiskā pieejas vietas tiek dots ieguldījums tūrisma nozares attīstībai, kā arī iedzīvotāju ērtībām , jo palielināsies atpūtas un izklaides iespējas, un tieši atpūta pie jūras ir visvilinošākais faktors tūristiem.

6. TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

6.1. Plānojuma pamatnostādnes

- 1) Tārgales pagasta teritorijas plānojuma priekšlikumi izstrādāti saskaņā ar plānojuma pamatprincipiem, mērķi un uzdevumiem, lai izmantojot esošos priekšnoteikumus, veicinātu pagasta līdzsvarotu attīstību.
- 2) Tārgales pagasta teritorijas plānojumā noteikta teritorijas perspektīvā izmantošana, ietverot funkcionālo zonējumu (dažādas plānotās un atļautās teritorijas), satiksmes un inženierinfrastruktūras attīstību, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, drošības, veselības un higiēnas prasības (t.sk., aizsargjoslas).
- 3) Teritorijas plānojuma ietvaros noteiktas lielāko apdzīvoto vietu – Tārgales, kā arī piejūras ciemu – perspektīvās robežas, nodrošinot šo apdzīvoto vietu attīstību un jaunu apbūves teritoriju veidošanu, vienlaikus ievērojot dabas un kultūrainavas aizsardzības intereses. Piejūras ciemos to perspektīvo robežu ietvaros tiek veidotas galvenokārt relatīvi izkliedētas (retinātas) apbūves teritorijas.
- 4) Tārgales ciems teritorijas plānojumā tiek noteikts kā galvenais pagasta apdzīvojuma (dzīvojamās apbūves, sabiedrisko un apkalpes objektu) un attīstības centrs, vienlaikus ievērojot Ventspils pilsētas tuvumu.
- 5) Dzīvojamā, sabiedriskā un darījumu iestāžu apbūve tiek koncentrēta galvenokārt Tārgales ciemā, taču jauktas apbūves teritorijas ar komercdarbības iespējām tiek izdalītas arī Dokupē, Packulē, Krievlaukos.
- 6) Ražošanas un tehniskās apbūves attīstībai tiek rezervētas teritorijas galvenokārt Ventspils pilsētas pierobežā, kā arī esošo fermu kompleksos lauku teritorijā.
- 7) Piejūras ciemu retinātās apbūves zonās rezervētas teritorijas galvenokārt dzīvojamās un rekreācijas apbūves attīstībai ievērojot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, aizsargjoslu un kultūras mantojuma saglabāšanas prasības

6.2. Teritorijas funkcionālais zonējums

6.2.1. Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas

- 1) Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas Vērgales pagasta plānojumā tiek noteiktas, lai atbilstoši pagasta attīstības mērķiem un uzdevumiem nodrošinātu lauksaimnieciskās ražošanas saglabāšanu un attīstību, lauku darbības dažādošanu un lauku vidi. Atbilstoši šiem mērķiem tiek veidoti lauksaimniecisko teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumi.
  - (1) Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas noteiktas atbilstoši pašreizējai situācijai, ietverot zālāju teritorijas un piemājas dārzus.
  - (2) Lauksaimniecības zemju kopējā platība plānojumā tiek samazināta, daļu no pašreizējām zemēm paredzot ciemu apbūves attīstībai, rekreācijas un atpūtas objektiem vai transformācijai meža zemēs.
  - (3) Tārgales pagastā nav noteiktas nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas, lai gan tās ir iekļautas Ventspils rajona teritorijas plānojuma pirmajā redakcijā. Ventspils rajona teritorijas plānojumā iekļautās teritorijas neatbilst VZD lauksaimniecības zemju vērtējuma kartēs atzīmētajam vērtējumam⁷

6.2.2. Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas:

- 1) Mežsaimniecībā izmantojamā teritorija pagasta teritorijas plānojumā noteikta, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža resursu izmantošanu un saglabāšanu.
- 2) Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas noteiktas atbilstoši pašreizējai situācijai un tajās iekļautas vairākas perspektīvās (apmežojamās) teritorijas (skat. informāciju pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi). Teritorijas plānojums neaizliedz citu lauksaimniecības teritoriju apmežošanu gadījumā, ja to pieļauj teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, citi normatīvie akti un tā tiek saskaņota likumdošanā noteiktā kārtībā un to akceptē pagasta padome.

⁷ Kā nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas tiek noteiktas lauksaimniecības teritorijas (zemes), kas neatkarīgi no īpašumu robežām veido nedalītu zemes nogabalu, kuru norobežo lauksaimniecībā neizmantojamās zemes, tai skaita meža zemes, ūdensteces, valsts autoceļi un dzelzceļš ar nogabala platību vairāk kā 50 ha un ar zemes kvalitātes novērtējumu vairāk ka 50 balles.

- 3) Teritorijas plānojumā noteikta mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas izmantošana gan koksnes resursu izmantošanai un aizsardzībai, gan rekreācijai, gan dabas vērtību aizsardzībai.
- 4) Teritorijas plānojumā noteiktas aizsargājamo mežu platības, kas aizsargājamās normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.

6.2.3. Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas.

Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas pagasta teritorijas plānojumā izdalītas pēc esošās situācijas (skatīt 3.3.4.nodaļu).

6.2.4. Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorija

- 1) Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas pagasta plānojumā tiek noteiktas, lai sekmētu sabiedrisko un privāto pakalpojumu pieejamību pagasta iedzīvotājiem, kā arī attīstības vīzijā noteikto uzņēmējdarbības attīstību.
- 2) Perspektīvās sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas noteiktas Tārgales ciemā un Ventspils piepilsētā, lai nodrošinātu sabiedrisko un privāto pakalpojumu attīstību.

6.2.5. Jauktas sabiedrisko, darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija

---

- 1) Jaukta sabiedrisko, darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija pagasta plānojumā noteikta, lai nodrošinātu sabiedrisko un privāto pakalpojumu pieejamību pagasta iedzīvotājiem, uzņēmējdarbības attīstību, kā arī sekmētu iedzīvotāju nodrošinājumu ar mājokli un tūrisma attīstību.
- 2) Perspektīvā jaukta sabiedrisko, darījumu un dzīvojamās apbūves teritorija noteikta:
  - a. Tārgales ciema robežās, kur tiek pieļauta blīvāka apbūve un sīkāks zemes dalījums, lai veidotu ciema centram raksturīgu koncentrētu apbūvi;
  - b. Teritorijā pie valsts autoceļa P122 Ventspils – Piltene (Dokupe, Packule, Krievlauki un teritorija uz D), kur tiek paredzēts mazāks apbūves blīvums un zemes dalījums, vienlaikus nodrošinot dzīvojamās un apkalpes funkcijas attīstību Ventspils pierobežā (daļā šīs zonas otrpus autoceļam ir Ventspils pilsētas teritorija ar esošu apbūvi).

6.2.6. Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorija

- 1) Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorijas pagasta plānojumā noteiktas atbilstoši esošajai situācijai.
- 2) Teritorija jaunu daudzdzīvokļu ēku apbūvei rezervēta Tārgales ciemā, kur tā piekļaujas esošajai daudzdzīvokļu māju apbūvei.

6.2.7. Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija

- 1) Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija teritorijas plānojumā noteikta, lai sekmētu labvēlīgas dzīves vides veidošanu un iedzīvotāju nodrošinājumu ar mājokli.
- 2) Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija noteikta pēc esošās situācijas Tārgalē, Dokupē, pie stacijas Ventspils-2.
- 3) Perspektīvās ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija noteikta:
  - a. Tārgales ciema perspektīvajās robežās, kur tiek pieļauta blīvāka apbūve un sīkāks zemes dalījums, lai veidotu ciema centram raksturīgu koncentrētu apbūvi;
  - b. Dokupē un teritorijā pie Packules upes.

6.2.8. Retinātas dzīvojamās un rekreācijas apbūves teritorija

---

- 1) Retinātas rekreācijas un dzīvojamās apbūves teritorijas noteiktas, lai nodrošinātu pagasta attīstības resursa optimālu izmantošanu un vienlaikus ierobežotu antropogēno slodzi Baltijas jūras piekrastē un teritorijā pie Ventas upes.
- 2) Retinātas rekreācijas un dzīvojamās apbūves teritorijas noteiktas:
  - a. piejūras ciemos (Liepenē, Jaunupē, Ovīšos, Lūžņā, Miķeļtornī, Lielirbē, Jaunciemā). Teritorijās, kas atrodas Ovīšu dabas lieguma neitrālajā zonā, apbūve atļauta tikai vietās, kur to pieļauj dabas lieguma individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi;
  - b. Teritorijā pie Ventas upes un starp Ventu un jauktas apbūves zonu pie valsts autoceļa P122 Ventspils – Piltene.

6.2.9. Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorija

- 1) Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorija plānojumā tiek noteikta, lai nodrošinātu rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas attīstību, tehniskās apkalpes un teritorijas inženierapgādes iespējas.
- 2) Galvenā ražošanas objektu un tehniskā apbūves zona tiek plānota Ventspils pilsētas pierobežā, DA virzienā no pilsētas, pie autoceļa.
- 3) Pārējās ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas paredzētas galvenokārt esošo rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas (t.sk. fermu kompleksu) robežās vai to kontakteritorijās.
- 4) Plānojums nosaka, ka apstādījumu aizsargjoslas jāparedz ražošanas un saimnieciskās apbūves teritoriju robežās.

6.2.10. Tehniskās apbūves teritorija

Tehniskās apbūves teritorija plānojumā tiek noteikta, lai nodrošinātu tehniskās apkalpes un teritorijas inženierapgādes iespējas, vienlaikus nepieļaujot tuvējo dzīvojamo, atpūtas un sabiedrisko teritoriju apdraudējumu (piemēram, rūpniecības objektu izvietojumu).

6.2.11. Vasarnīcu apbūves teritorija

- 1) Vasarnīcu apbūves teritorijas izdalītas Kurzemē, Kaijā, Akmeņdzirās un Būšniekos pēc esošās situācijas
- 2) Teritorijas plānojums neaizliedz vasarnīcu apbūves teritorijas transformāciju dzīvojamās (ģimenes māju) apbūves teritorijā, ja tiek nodrošināta attiecīgā infrastruktūra un zemes gabalu lielums.
- 3) Jaunas vasarnīcu apbūves teritorijas netiek plānotas.

6.2.12. Lauku dzīvojamās apbūves teritorijas

- 1) Lauku dzīvojamās apbūves teritorijas Tārgales pagasta plānojumā izdalītas, lai sekmētu tradicionālā lauku apdzīvājuma ainavu saglabāšanu. Lauku dzīvojamās apbūves teritorijās atļautas mazākas minimālās zemes platības un lielāks apbūves blīvums nekā lauksaimniecībā izmantojamās teritorijās, taču saglabājot lauku kultūrainavas raksturu.

- 2) Lauku dzīvojamās apbūves teritorijas noteiktas Akmeņdzirās.

6.2.13. Dabas un apstādījumu teritorija

- 1) Dabas un apstādījumu teritorijas izdalītas, lai nodrošinātu iedzīvotāju atpūtas iespējas un sekmētu vides pievilcību.
- 2) Dabas un apstādījumu teritorijās ietilpst jau esošie sabiedrisko apstādījumu teritorijas ciemu centros, kā arī pašreizējie izolētie mežu masīvi piejūras ciemu retinātās apbūves (lauku) teritorijās, nodrošinot to saglabāšanu.

6.2.14. Tūrisma un atpūtas teritorija

- 1) Tūrisma un atpūtas teritorijas pagasta plānojumā noteiktas, lai sekmētu iedzīvotāju atpūtas iespējas, kā arī ar tūrismu un atpūtu saistītās uzņēmējdarbības attīstību.
- 2) Tūrisma un atpūtas teritorijas noteiktas piejūras ciemos, t.sk. bijušajās armijas daļās, lai sekmētu to sakopšanu un izmantošanu iedzīvotāju atpūtai, kā arī pie Ventas upes.

6.2.15. Pludmales labiekārtojuma teritorija

- 1) Pludmales labiekārtojuma teritorijas noteiktas Baltijas jūras piekrastē, lai sekmētu tās sakārtošanu un uzturēšanu iedzīvotāju atpūtai
- 2) Atļauti pludmales labiekārtojuma elementi, ja tie nav pretrunā ar Aizsargjoslu likumu vai citiem vides un dabas aizsardzības normatīvajiem aktiem.

6.2.16. Valsts aizsardzības objektu teritorija

Valsts aizsardzības objektu teritorija (ar aizsargjoslām) plānojumā izdalīta saskaņā ar LR Aizsardzības ministrijas nosacījumiem.

6.2.17. Kapsētu teritorija

- 1) Kapsētu teritorijas plānojumā izdalītas pēc esošās situācijas.

- 2) Jaunu kapsētu izveidošanu plānojums neparedz, paredzēta esošo kapsētu paplašināšana

6.2.18. Krasta kāpu teritorija

Krasta kāpu teritorija plānojumā noteikta, lai nodrošinātu kāpu joslas aizsardzību, tās izmantošana ir saskaņā ar Aizsargjoslu likuma prasībām.

6.2.19. Turpmākās izpētes un apbūves rezerves teritorijas

Turpmākās izpētes un apbūves rezerves teritorijas noteiktas, lai rezervētu zemes perspektīvā Ventspils apvedceļa izbūvei.

6.2.20. Satiksmes infrastruktūra

- 1) Satiksmes infrastruktūra teritorijas plānojumā noteikta atbilstoši esošajai situācijai.
- 2) Perspektīvo apbūves teritoriju apkalpojošie ceļi un ielas jāplāno šo teritoriju detālplānojumu izstrādes ietvaros.

7. VADLĪNIJAS TURPMĀKAJAI PLĀNOŠANAI

- 1) Būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas un teritorijas, kurām nepieciešama īpaša inženiertehniska sagatavošana
- 2) Teritorijas ar videi bīstamu grunts un gruntsūdeņu piesārņojumu.
- 3) Kultūras pieminekļu apsaimniekošanas plāni, valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu individuālās aizsargjoslas.
- 4) Pagastā dzīvojošo strādājošo un paaugstinātas bīstamības zonā dzīvojošo cilvēku apziņošanas sistēmas izveide avārijas un ārkārtējo situāciju gadījumā.
- 5) Perspektīvās gāzes apgādes plānojums
- 6) Detālplānojumi perspektīvās apbūves teritorijām.